

Ročenka
2020

Národní
hřebčín
Kladruby
nad Labem

**Ročenka
2020**

OBSAH

ÚVODNÍ SLOVO MINISTRA ZEMĚDĚLSTVÍ	4
PŘEDMLUVA	6
POSLÁNÍ	8
CHOV STAROKLADRUBSKÉHO KONĚ	10
KRAJINA PRO CHOV A VÝCVIK CEREMONIÁLNÍCH KOČÁROVÝCH KONÍ V KLADRUBECH NAD LABEM	14
STAROKLADRUBŠTÍ KONĚ V AKCI	20
SPORTOVNÍ VÝSLEDKY A OCENĚNÍ	26
NÁVŠTĚVNICKÉ AKCE	34
PŘEDNÁŠKY A SEMINÁŘE	38
PROHLÍDKOVÉ OKRUHY	42
SPOLUPRÁCE S KRÁLOVSKÝMI STÁJEMI	44
SPOLUPRÁCE SE ZEMSKÝMI HŘEBČINCI	46
SPOLUPRÁCE SE STŘEDNÍ ŠKOLOU CHOVU KONÍ A JEZDECTVÍ	48
SPOLUPRÁCE S NÁRODNÍM ZEMĚDĚLSKÝM MUZEEM A ZÁMKEM KAČINA	50
ČINNOST NÁRODNÍHO HŘEBČÍNA KLADRUBY NAD LABEM JAKO UZNANÉHO CHOVATELSKÉHO SDRUŽENÍ	52
ÚSTŘEDNÍ EVIDENCE KONÍ	58
PREZENTAČNÍ A PUBLIKAČNÍ ČINNOST	62
V CENTRU POZORNOSTI	66
NEJVÝZNAMNĚJŠÍ INVESTICE V ROCE 2020	70
KALENDÁŘ AKCÍ 2021	74

ÚVODNÍ SLOVO MINISTRA ZEMĚDĚLSTVÍ

Ministr zemědělství Miroslav Toman.

Vážení čtenáři,

ohlédnutí za loňským děním v Národním hřebčíně Kladruby nad Labem bude odlišné než ta minulá, protože i rok 2020 byl odlišný. Koronavirová pandemie a s ní související opatření nás všechny dostaly do zcela nové situace. Bylo nutné především zajistit provoz a zároveň přitom ochránit zdraví zaměstnanců. Po část sezony tak byl kladrubský hřebčín, který jako jeden z nejstarších na světě úspěšně reprezentuje chov a využití starokladrubského koně, pro veřejnost uzavřen. Mnoho plánovaných akcí bylo zrušeno, ať už doma nebo v zahraničí, kde se měl Národní hřebčín Kladruby nad Labem účastnit například světového šampionátu ve čtyřspřeží. Některé tradiční chovatelské akce, jako třeba výkonnostní zkoušky či třídění koní, se ale podařilo uskutečnit. Stejně jako oslavu prvního výročí zápisu Krajiny pro chov a výcvik ceremoniálních kočárových koní v Kladrubech nad Labem na Seznam světového dědictví UNESCO, tedy připomenout rok od chvíle, kdy se Kladruby staly prvním hřebčínem na světě na tento seznam zapsaným.

Přes nouzový stav a další omezení spojená s koronavirovou pandemií se ale podařilo ve Slatiňanech dokončit a slavnostně otevřít nové turistické infocentrum, rekonstruovat krytou jezdeckou halu a postavit novou venkovní jízdárnu, v Kladrubech skončila rekonstrukce stáje Paddock a pokračuje obnova přírodně krajinářského parku Mošnice. Je proto důležité všem zaměstnancům za jejich péči a práci i ve ztížených podmínkách, které nás letos zasáhly, poděkovat. Naše ministerstvo si tohoto úsilí váží, stejně jako tradice i současného chovatelství koní u nás, a také proto hřebčín jako státní příspěvkovou organizaci podporuje.

Přeji všem, kteří se o výjimečný kladrubský hřebčín starají, ať svoji práci i nadále tak dobře zvládají.

Miroslav Toman
ministr zemědělství

PŘEDMLUVA

Foto Dalibor Gregor

Vážení příznivci národního hřebčína a starokladrubských koní, tato publikace již tradičně shrnuje činnost Národního hřebčína Kladruby nad Labem za uplynulý rok. Tak jako jinde, i u nás byla sezona roku 2020 silně ovlivněna protiepidemiologickými omezeními souvisejícími s nákazou Covid-19. Ze sedmi měsíců hlavní návštěvnické sezony byly všechny expozice otevřené pro veřejnost jen po dobu tří měsíců, byli jsme nuceni zrušit mnoho tradičních akcí jako například mezinárodní závody spřežení Rudolfův pohár, Den starokladrubského koně nebo KLADRUBY NARUBY. Velmi omezené byly i výjezdy do zahraničí, mistrovství světa v soutěžích čtyřspřeží bylo na poslední chvíli zrušeno. Na druhou stranu se díky maximálnímu úsilí našich zaměstnanců podařilo zajistit bez jakýchkoliv omezení základní chod hřebčína, a tím je chov a výcvik starokladrubských koní. Konaly se všechny tradiční chovatelské akce jako jarní a podzimní třídění koní a výkonnostní zkoušky hřebců a klisen. Důkazem pokračující úspěšné spolupráce s královskými stájemi byl v roce 2020 realizován prodej dvou běloušů do dánských královských stájí a dvou běloušů pro švédskou královskou jezdeckou gardu. Oproti plánovanému kalendáři jsme navíc pořádali dvoje jednodenní závody spřežení, a to v Kladrubech nad Labem a v Heřmanově Městci. Přes blížící se druhou vlnu pandemie se podařilo v září uspořádat oslavu ročního výročí zápisu na Seznam světového dědictví a plánované Mistrovství ČR v soutěžích spřežení. Díky podpoře našeho zřizovatele se v rámci pokračující obnovy národního hřebčína ve Slatiňanech dokončilo a slavnostně otevřelo nové turistické informační centrum, byla dokončena rekonstrukce kryté jezdecké haly včetně výstavby nové venkovní jízdárny. V Kladrubech nad Labem úspěšně proběhla rekonstrukce stáje Paddock a realizační fáze obnovy přírodně krajinářského parku Mošnice.

V září 2020 skončilo pětileté období udržitelnosti projektu „Obnova součástí národní kulturní památky Hřebčín v Kladrubech nad Labem“. Po rozsáhlé rekonstrukci této památky z let 2014–2015 tak během pěti let navštívilo kladrubský hřebčín přes čtvrt milionu návštěvníků.

Od zápisu Krajiny pro chov a výcvik ceremoniálních kočárových koní v Kladrubech nad Labem na Seznam světového dědictví uplynul již jeden rok. Dne 11. února se narodila klisna Esita-76 jako první hříbě roku 2020 v kladrubském hřebčíně. Již tohoto koně a všechny další bude možné označit jako ty, kteří se narodili, byli odchováni a vycvičeni v památce UNESCO.

Je třeba poděkovat Ministerstvu zemědělství za dosavadní podporu, ale i ostatním orgánům státní správy, Pardubickému kraji, okolním obcím a místním občanům. Velký dík patří všem našim zaměstnancům a v neposlední řadě také návštěvníkům a všem příznivcům.

Rok 2020 je za námi, všichni vzhlížíme k době, kdy bude nákaza Covid-19 plně zdolána a vše opět poběží normálně jako dřív. Těšíme se na Vás v nadcházející sezoně, která snad již bude pro nás všechny příznivější.

Jiří Machek
ředitel

POSLÁNÍ

Národní hřebčín Kladruby nad Labem je jedním z nejstarších hřebčínů na světě a zároveň domovem nejstaršího původního českého plemene koní – koně starokladrubskeho. Tradice chovu koní v Kladrubech nad Labem sahá až do poloviny 14. století. Více než 300 let (v letech 1579 až 1918) byl císařským dvorním hřebčínem, který zajišťoval koně pro císařský a královský dvůr ve Vídni a v Praze. Národní hřebčín Kladruby nad Labem je na světě nyní jediným, dodnes fungujícím hřebčínem, kde bylo k ceremoniálním účelům panovnického dvora speciálně vyšlechtěno kočárové plemeno koní.

Chov starokladrubskeho koně v národním hřebčíně spočívá v udržovacím šlechtění, kdy je cílem toto unikátní plemeno uchovávat v nezměněné podobě s důrazem na typické znaky galakarosiéra. Bílé a vrané kmenové stádo starokladrubskeho koní chované národním hřebčínem bylo v roce 1995 prohlášeno Ministerstvem kultury za kulturní památku. V roce 2002 bylo bílé stádo prohlášeno za národní kulturní památku, a to jako součást národní kulturní památky Hřebčín v Kladrubech nad Labem. Zároveň je toto plemeno zařazeno do Národního programu konzervace a využívání genetických zdrojů zvířat významných pro výživu a zemědělství. Národní hřebčín chrání nejen plemeno samotné, ale i specifické podmínky jeho chovu, které daly tomuto plemeni jeho podobu. Zároveň udržuje tradiční chovatelské postupy, které plemeno formují. Je institucí, která se ve své muzejní roli zaměřuje na ochranu hmotného i nehmotného kulturního dědictví, jež svým významem překračuje hranice České republiky. Národní hřebčín pečuje o Krajinu pro chov a výcvik ceremoniálních kočárových koní v Kladrubech nad Labem, která byla 10. července 2019 zapsána na Seznam světového dědictví UNESCO.

Celosvětově národní hřebčín vede plemennou knihu starokladrubskeho koně, navazuje spolupráci s významnými institucemi a odborníky a prezentuje hřebčín návštěvníkům z celého světa. Jeho posláním je pečovat o hřebčín v Kladrubech nad Labem a hřebčín ve Slatiňanech s cílem držet kontinuitu tradice chovu starokladrubskeho koně v Kladrubském Polabí a v krajině Slatiňansko-Slavicka, uchovat jedinečnou hodnotu hřebčína a vzájemnou symbiózu člověka s okolní charakteristickou krajinnou scénérií pro budoucí generace.

Foto Michaela Purnochová

CHOV STAROKLADRUBSKÉHO KONĚ

Foto Magdaléna Straková

Národní hřebčín chová přes 500 starokladrubských koní, a to ve dvou barevných variantách: bílé a vrané. V Kladrubech nad Labem je ustájeno přibližně 250 běloušů. O vraníky, jichž je také 250, se národní hřebčín stará v někdejších stájích knížecího rodu Auerspergů ve Slatiňanech u Chrudimi. Starokladrubský kůň i v současné době plní svou původní roli ceremoniálního koně, zejména na královském dvoře v Dánsku a ve Švédsku.

Úsek Chov koní a kulturní krajina vede v národním hřebčíně náměstek Vlastimil Váňa. Hřebčín v Kladrubech nad Labem vedou zootechničky Ing. Jitka Raichová a Magdalena Musilová, ve Slatiňanech Ing. Kateřina Neumannová. Funkci šlechtitele vykonává Ing. Zuzana Šancová.

První hříbě roku 2020 klisnička Regencia. Foto archiv NHK

K 31. prosinci 2020 je v České republice evidováno celkem 1891 starokladrubských koní, na 535 chovných klisen připadá 106 živě narozených hříbat.

Národní hřebčín Kladruby nad Labem se 151 chovnými klisnami a 31 plemennými hřebci má jasný úkol, s minimálním ohledem na případné nepříznivé okolnosti produkovat každoročně dostatečné množství hříbat. Zdravé chovné stádo je předpokladem pro dobré reprodukční ukazatele, vyrovnané ročníky hříbat z pohledu kvantity i kvality umožňují opět výběr těch nejlepších jedinců do chovu. Naději v tomto ohledu skýtá 73 hříbat narozených v roce 2020 v NHK – 35 hříbat v Kladrubech nad Labem a 38 hříbat ve Slatiňanech.

Přestože NHK neměl v roce 2020 mnoho příležitostí prezentovat krásu a eleganci starokladrubských koní široké veřejnosti, hlavní chovatelské akce se podařilo zrealizovat,

cyklus, který je pro kontinuální chov tolik důležitý, nebyl přerušen.

Jarní pastva v Kladrubech nad Labem. Foto archiv NHK

Úspěšně proběhly výkonnostní zkoušky starokladrubských hřebců v květnu v Kladrubech nad Labem. Předvedeno bylo 6 hřebců, z toho 4 bělouši v majetku NHK reprezentovali kmeny Generale, Favory, Sacramoso a Rudolfo. Hřebci splnili podmínky pro zápis do plemenné knihy hřebců a ve většině budou v hřebčíně ponecháni jako chovná rezerva. Výkonnostní zkoušky také úspěšně absolvoval sedmiletý hřebec Romke Selandia X-29, ten bude v hřebčíně Slatiňany působit jako Romke Selandia XII.

Posilu v rámci kmene Romke bude představovat také Romke Elvona XIII, který absolvoval VZ již dříve.

Druhým rokem působil v plemenitbě ve vraném stádě ve Slatiňanech hřebec Romke Majesty XI, zakoupený z chovu Ing. Halenkové. Hřebcem bylo zapuštěno 12 klisen, 10 je zjištěno březích. Hřebec má první ročník hříbat, 2 hřebečky a 7 klisniček.

Po úspěšném absolvování výkonnostních zkoušek v září bylo do základního stáda bělek zatříděno nově pět klisen, 4 z nich splnily podmínky pro zápis do hlavní plemenné knihy. Vítězkou výkonnostních zkoušek se stala klisna Salvia-13 po hřebci Generalissimus Ecraseé XLVIII. Do nejvyššího oddílu plemenné knihy byla zapsána také klisna Agonia-11 po Favory Albuza XXVII. Tento hřebec byl v letošní sezoně k dispozici v Zemském hřebčinci Tlumačov v inseminaci čerstvým spermatem a pro zájem chovatelů zůstává v hřebčinci i v roce 2021.

Obdobně bylo při podzimním třídění doplněno vrané stádo o 4 mladé klisny, 3 z nich zapsané v nejvyšším oddílu plemenné knihy. Zvyšující se podíl chovných klisen v majetku NHK, zapsaných v hlavní plemenné knize, vypovídá nejen o vyrovnané kolekci klisen z pohledu typu a exteriéru, ale rovněž příprava klisen k VZ je svědomitá a po letech nečinila problémy ani obtížnější zkouška spolehlivosti v tahu v samotě.

V NHK bylo v sezoně 2020 zapuštěno 111 klisen. Z toho v Kladrubech nad Labem bylo mezi 12 plemenných hřebců rozděleno 58 klisen, 48 zjištěno březích, ve Slatiňanech bylo přiděleno 6 hřebců na 53 klisen, 47 zjištěno březích.

Jedním z nejvytíženějších hřebců v bílém stádě byl Generalissimus Farina V, který zahájil své působení v plemenitbě ve věku 16 let, z 11 zapuštěných klisen bylo 10 zjištěno březích.

Volná stáj chovných klisen v hřebčíně Slatiňany. Foto archiv NHK

Díky spolupráci se Zemskými hřebčinci Písek a Tlumačov bylo třemi starokladrubskými hřebci v majetku NHK, působícími v inseminaci čerstvým spermatem, zapuštěno 21 klisen v privátním chovu. 14 březích klisen tak představuje tolik důležité propojení mezi populací NHK a privátními starokladrubskými koňmi.

TŘÍDĚNÍ KONÍ

Třídění starokladrubských koní probíhá v národním hřebčíně za účasti odborné komise již tradičně dvakrát ročně (květen,

říjen). Kromě negativní selekce – vytřídění mladých koní z odchovu nejčastěji pro hrubé vady exteriéru, zdravotní problémy – a pozitivní selekce – předvýběr nadějných mladých koní ve výcviku k přípravě k výkonnostním zkouškám (VZ) a zařazení mladých hřebců a klisen do chovu, je hodnocena i celková úroveň předvedených koní (kondice, růstové parametry, péče o koně, ovladatelnost zvířat).

Třídění starokladrubských koní proběhlo v Kladruzech nad Labem ve středu 13. 5. 2020, komise pracovala ve složení Ing. Karel Regner – předseda, Tomáš Barták, Ing. Kateřina Neumannová. V úvodu dne bylo předvedeno 15 plemenných hřebců na hlavním nádvoří hřebčína. Dále bylo předvedeno 6 hřebců a 7 klisen ročníku 2016 ve výcviku. Dva hřebci byli komisí vytříděni, 4 hřebci o týden později absolvovali výkonnostní zkoušky, všech sedm klisen bylo připravováno k výkonnostním zkouškám v září v Kladruzech nad Labem. Stádo chovných klisen s hříbaty ročníku 2020 bylo prohlédnuto na stáji. Na Josefově bylo předvedeno 15 starokladrubských vraníků ročníku 2018, jeden hřebeček byl vytříděn. Odpoledne proběhlo třídění v odchovně Františkov. Předvedeny byly ročníky jednoletých, dvouletých a tříletých koní. Z nejstarších hřebečků byli vytříděni celkem 3 hřebci. Komise shledala mladé koně ve velmi dobré kondici a třídění velmi dobře připravené.

Sacramoso Ecrasita XIV-15 a Favory Corelia XXVII-8 při výkonnostních zkouškách starokladrubských hřebců. Foto archiv NHK

Ve čtvrtek 14. 5. 2020 proběhlo tradiční třídění starokladrubských koní v hřebčíně ve Slatiňanech. Program začínal v 8:30 hodin tříděním mladých koní ve výcviku ve výcvikové stáji ve Slatiňanech. Poté byli předvedeni plemenní hřebci. Třídění pokračovalo prohlídkou plemenných klisen s hříbaty ve stájích. K 14. 5. 2020 bylo ve Slatiňanech

narozeno 31 hříbat (15 hřebečků a 16 klisniček). Potom se komise přesunula na odchovnu hříbat ve Slavicích, kde proběhlo předvedení, hodnocení a třídění 63 hříbat. Třídění bylo ukončeno odpoledne tříděním mladých koní ve výcviku ve výcvikovém středisku v Heřmanově Městci.

Podzimní třídění koní uskutečnilo ve dnech 14. a 15. října. Ve středu 14. října 2020 proběhlo za deštivého počasí třídění koní v hřebčíně Slatiňany. Program byl zahájen v dopoledních hodinách předvedením dvou rezervních hřebců v Heřmanově Městci, následovalo třídění klisen, mladých hřebců a plemenných hřebců ve Slatiňanech. Klisny s hříbaty byly z důvodu špatného počasí prohlédnuty ve stájích. Odpoledne proběhlo třídění v odchovně ve Slavicích. Následující den se konalo třídění koní v Kladruzech nad Labem. V úvodu dne byli na nádvoří hřebčína předvedeni plemenní hřebci, mladí hřebci ve výcviku a klisny s hříbaty. Klisny bez hříbat byly prohlédnuté ve stájích. Dále komise hodnotila vrané hřebečky a plemenné klisny na stájích Josefov. Závěrem proběhlo třídění mladých starokladrubských koní na odchovně v Selmicích.

Foto archiv NHK

**KRAJINA PRO CHOV A VÝCVIK
CEREMONIÁLNÍCH KOČÁROVÝCH
KONÍ V KLADRUBECH NAD LABEM**

Foto archiv NHK

Krajina pro chov a výcvik ceremoniálních kočárových koní v Kladrubech nad Labem je jedinou zachovanou a ke svému původnímu účelu stále sloužící krajinou na světě, která byla po několik století cíleně přizpůsobována k chovu a výcviku tažného plemene koní, které v ní bylo šlechtěno s jasným šlechtitelským záměrem, a nese z hlediska svého účelu všechny znaky, které má mít krajina určená pro chov a výcvik takového plemene. V tomto smyslu je tedy reprezentantem krajin hřebčínů, které byly určeny na chov koní specializovaných na jednu z nejdůležitějších funkčních interakcí člověk – kůň, a sice na koně jako tahouna. Specifikum v případě této krajiny je v tom, že jde o tažné plemeno určené výhradně pro kočárovou službu při slavnostních příležitostech pro příslušníky panovnického domu.

Dne 10. července 2019 byla Krajina pro chov a výcvik ceremoniálních kočárových koní v Kladrubech nad Labem zapsána na Seznam světového dědictví. Rok 2020 byl prvním rokem správy krajiny jako památky UNESCO. V průběhu tohoto roku pokračovala obnova krajiny provedením některých projektů, byla zahájena realizace výzkumného projektu „Krajina pro chov a výcvik ceremoniálních kočárových koní v Kladrubech nad Labem“, byly plněny úkoly stanovené České republiky Výborem pro světové dědictví a v září 2020 proběhla oslava prvního výročí zápisu.

V rámci plnění úkolů či doporučení od Výboru pro světové dědictví došlo v roce 2020 k rozšíření ochranného pásma krajiny jižním směrem, a to vymezením ochranného pásma národní kulturní památky Hřebčín v Kladrubech nad Labem, které přímo navazuje na již chráněné území krajinné památkové zóny. Ve věci doporučení týkající se dokončení přezkumu Management Planu, byl Centru světového dědictví postoupen k připomínce první návrh nového Management Planu na období 2021–2026. Dále byla zpracována Strategie návštěvníckého managementu Krajiny pro chov a výcvik ceremoniálních kočárových koní v Kladrubech nad Labem, která byla taktéž v roce 2020 postoupena Centru světového dědictví.

REVITALIZACE KRAJINÁŘSKÉHO PARKU MOŠNICE

Park Mošnice vznikl na pozemcích pastevního lesa okolo slepých ramen řeky Labe od roku 1895 z iniciativy tehdejšího ředitele Rudolfa Motlocha. Návrhem byl pověřen výjimečný, dnes po prověření více než 120 lety historie, můžeme říci geniální architekt Anton Umlauf. Park je výjimečný svou kompozicí podřízenou chovu a výcviku starokladrubských

tažných koní. Tomuto pohybu koní je pak přizpůsobena hlavní cesta a tvorba scénérií okolo ní. V kompozici se promyšleně uplatňuje druhová různorodost dřevin a jejich mnohdy velmi barevný odraz v klidných vodách slepých ramen.

Foto Jiří Podrazil

Vlastní revitalizace byla zahájena 25. března 2020, předmětem byla především asanace nepůvodních náletových dřevin, uvolnění soliterních dubů jako jedné z dominant parku a obnova luk. Vlastní práce pak byly prováděny s přihlédnutím k výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů. Celkově bylo vytěženo přes 4000 kusů dřevin a znovu zaseto přes 86 tisíc m² luk. Naproti tomu bylo zasazeno přes 500 kusů stromů, především lip srdčitých a dubů letních. Práce na výsadbách byly ukončeny v listopadu roku 2020, předmětem zakázky byla však i následná péče o nově vysazené stromy a založené travní porosty. Tyto činnosti bude zajišťovat zhotovitel po dobu následujících 3 let.

Kácení dřevin souviselo v určité míře s nepůvodní výsadbou smrků, které byly dosazovány pro potřeby bažantnice založené v pol. 20. století. Původně soliterní stromy byly zapojeny do nově vytvořených porostních skupin, které lépe vyhovovaly chovu bažantů. Smrk však není v těchto polohách přirozený, trpí výskytem parazitních hub a hmyzu. Za těchto okolností nebyl stávající stav udržitelný, pravděpodobně by následoval nekontrolovatelný rozpad těchto uměle vytvořených skupin. Cílem bylo tedy nejen kácení oslabených dřevin, ale především se přiblížit rozsahem a strukturou porostů ke stavu doloženého k první polovině 20. století.

Projekt s názvem „Revitalizace krajinářského parku Mošnice v Kladrubech nad Labem – podpora biodiverzity“ byl spolufinancován Evropskou unií prostřednictvím Operačního programu Životní prostředí.

OBNOVA JABLOŇOVÝCH ALEJÍ

Obnova jabloňových alejí. Foto archiv NHK

Krajině kladrubskeho hřebčína s charakteristickou scénérií je třeba věnovat náležitou péči. O to se stará kolektiv pracovníků, mezi které patří Eva Rybanská, Miroslav Radil, Petr Kalina a Václav Černý. V podzimním období roku 2020 se věnovali především sázení stromů. Obnovou tak prošly i některé z jabloňových alejí směrem ke dvoru Josefov.

Dosadba ve Ferdinandově aleji. Foto archiv NHK

VÝZKUMNÝ PROJEKT

Selmická alej. Foto archiv NHK

Od roku 2020 Česká zemědělská univerzita v Praze, Národní zemědělské muzeum a národní hřebčín společně řeší tříletý výzkumný projekt Krajina pro chov a výcvik ceremoniálních kočárových koní v Kladrubech nad Labem, který je financovaný z Programu na podporu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity na léta 2016 až 2022 (NAKI II). Cílem je výzkum a nalezení nových metod a prakticky využitelných postupů pro efektivní péči o unikátní kulturní krajinu. Hlavním cílem projektu je vyhodnotit účel, vznik a dějinné etapy krajiny pro chov a výcvik ceremoniálních kočárových koní v Kladrubech nad Labem, a to až do současnosti, a posoudit dochované dílo, vymezit jeho kulturní hodnoty a stanovit efektivní metody jeho uchování a prezentace, jež budou využitelné jako modelové přístupy

ke srovnatelným částem kulturního dědictví. Dílčím cílem je analýza historických, kulturních a estetických hodnot, analýza hospodářského využívání půdy a socioekonomické hodnocení významu kladrubske krajiny a jejího managementu. Součástí projektu je i zmapování a výzkum tradovaných metod výcviku starokladrubske kočárových koní jako dokladu tradice a pro zpřístupnění hodnot problematiky národní, regionální a lokální identity.

OSLAVA PRVNÍHO VÝROČÍ ZÁPISU NA SEZNAM SVĚTOVÉHO DĚDICTVÍ

Čestná stráž v podání Kateřiny Hnídkové – Radilové s Generalissimus Ecraséé XLVIII a Šárky Kvasnovské s Generale Aversa XLIX.
Foto archiv NHK

V pátek 4. září 2020 proběhla v Národním hřebčíně Kladruby nad Labem oslava prvního výročí zápisu Krajiny pro chov a výcvik ceremoniálních kočárových koní v Kladrubech nad Labem na Seznam světového dědictví UNESCO. Přípravy a plánování vážně poznamenala epidemiologická situace v České republice, proto se oslava konala v komornějším duchu jen pro pozvané hosty. Program byl slavnostně zahájen v Císařské jízdárně, kde si přítomní hosté prohlédli panely dokumentující důležité události z průběhu nominačního procesu na Seznam světového dědictví. Po úvodním slovu ředitele národního hřebčína Ing. Jiřího Machka následovaly proslovy náměstka hejtmana Pardubického kraje Ing. Romana Líška, hejtmana Pardubického kraje JUDr. Martina Netolického, Ph.D., generální ředitelky Národního památkového ústavu Ing. arch. Naděždy Goryczkové, místopředsedkyně Senátu Mgr. Miluše Horské, velitele Hradní stráže plk. Ing. Jiřího Kývaly a náměstka pro řízení sekce z Ministerstva zemědělství Ing. Aleše Kendíka. V roce 2019 byl v rámci tiskové konference pořádané k zápisu

na Seznam světového dědictví předveden v Císařské jízdárně plemenný hřebec, v roce 2020 byla předvedena zástupkyňe klisen, 26letá Extracta, která během svého života porodila 14 hříbat a k tomu ještě odchovala tři sirotky.

Jezdecké Pas-de-deux. Foto archiv NHK

V poledne následoval smyčkový koncert souboru Barocco sempre giovane v kostele sv. Václava a Leopolda.

Výstava dokumentující průběh nominačního procesu. Foto archiv NHK

Vrcholem slavnosti bylo vystoupení starokladrubske koní na hlavním nádvoří. Jejich prostřednictvím byla přítomným divákům přestavena historie chovu koní v Kladrubech nad Labem. Protože příběh Kladrub začíná mýcením lužních lesů, od čehož vznikl i název Kladruby – „klády rubati“, byl prvním účinkujícím vraník Sacramoso Rosita IV-21 tahající kládu, vedený Jitkou Šorčíkovou. Následovala ukázka honu na zvěř v podání tří dvojic jezdců a koní Denisy Listíkové se

Sacramoso Sorga X-16, Jakuba Hlávky s Generalissimus Represa XXXIV-21 a Veroniky Brázdové s Generalissimus Adivina XLI-28, která odkazovala na založení kladrubské obory. Klisny s hříbaty jako představitelky počátků chovu přivedly Kateřina Hnídková-Radilová (klisna 365 Corelia), Šárka Kvasnovská (hříbě Sacramoso Corelia XI-60), Denisa Trlidová (klisna 391 Elcanta) a Eliška Zabaníková (hříbě Generalissimus Elcanta IV-5). Jezdecké Pas-de-deux v podání dvojice jezdců Jakub Mack s Generale Animosa II-22 a Jakub Hlávka s Generalissimus Represa XXXIV-21 zase bylo připomínkou doby, kdy chovným cílem starokladrubských koní nebyl výhradně kůň kočárový, ale i kůň jezdecký. Spřežení plemenných hřebců Generalissimus Amiga IV a Generale Raggiera IX vedené Františkem Šebkem již bylo upomínkou na hlavní poslání starokladrubských koní v době monarchie. Poté tři vlajkonosi na koních Denisa Listíková, Jakub Hlávka a Jakub Mack vystoupili v ukázce vysvětlující principy kompozice místní krajiny. Následovaly ukázky využití starokladrubských koní po roce 1918. Roman Vyskočil v historické uniformě z 80.–90. let 20. stol. předvedl dvojspřeží starokladrubských koní Generalissimus Ruana III a Rudolfo Ecrasita II-34, koně Generalissimus Albuza XLI-21 a Rudolfo Enamorada VI táhnoucí valník předvedla Nikola Zahradníková. Počátky sportovního využití starokladrubských koní v soutěžích spřežení demonstrovala ukázkou v maratonovém kočáře Michaela Chylíková s koňmi Sacramoso Eneis XIV-7 a Sacramoso Ecrasita XIV-15. Finální domino osmispřeží starokladrubských běloušů a vránků vedené Jiřím Nesvačilem symbolicky vyjadřovalo období z historie hřebčína od konce 20. stol. až po současnost, kdy došlo mimo jiné opět ke spojení chovů obou barevných variant starokladrubského koně pod hlavičku Národního hřebčína Kladruby nad Labem.

Slavnostní dvojspřeží plemenných hřebců Generalissimus Amiga IV a Generale Raggiera IX. Foto archiv NHK

Na tomto místě je důležité připomenout dlouhou cestu k úspěšnému zápisu, jejíž zatím poslední kapitolou byla zářijová výroční oslava. Základem pro úspěšný zápis byl rok 1995, kdy byl hřebčín s kmenovým stádem starokladrubských koní prohlášen za kulturní památku. V roce 2002 pak byl hřebčín povýšen na stupeň nejvyšší ochrany v rámci ČR, národní kulturní památku. Hřebčín tím překonal jisté období hledání nové identity v 21. století, kdy se na hřebčín přestalo pohlížet jako na výrobní zemědělský podnik, ale jako na významné kulturní dědictví. Na indikativní seznam byla památka zapsána v roce 2007. Nejintenzivnější období přípravy nominace pak započalo rokem 2015, kdy byla vyhlášena památková zóna Kladrubské Polabí, byla ustanovena Rada památky a především v letech 2016–2019 byla připravena kompletní nominační dokumentace.

STAROKLADRUBŠTÍ KONĚ V AKCI

NOVOROČNÍ VYJÍŽDKA A SKOK DO NOVÉHO ROKU

Stalo se tradicí, že první pracovní den nového roku patří v Národním hřebčíně Kladruby nad Labem novoroční vyjížďce. Účastní se jí jezdci z řad vedení hřebčína. Ve čtvrtek 2. ledna 2020 i přes mrazivé teploty doprovodilo jezdce do krajiny Kladrubskeho Polabí slunečné počasí. Jako každý rok nechyběl v průběhu vyjížďky skok do nového roku. Lot deseti jezdců vedl ředitel národního hřebčína Jiří Machek s Rudolfo Pastorella VI-4, následovali Simona Horáková a Rudolfo Extracta VIII, Jitka Raichová a Generale Corinzia XLIX-26, Nikola Zahradníková a Sacramoso Amiera VIII-11, Jakub Mack a Generale Animosa II-22, Vlastimil Váňa a Sacramoso Sorga X-16, Blanka Popílková a Generalissimus Roncha VI, Kateřina Neumannová a Sacramoso Aversa XI-5, Jiří Nesvačil jun. a Favory Risa XXXII, Blanka Závodská a Solo Xantora XVII-27.

Foto archiv NHK

Novoroční vyjížďka. Foto archiv NHK

STAROKLADRUBŠTÍ KONĚ V PROGRAMU CHOVATELSKÉ PŘEHLÍDKY V PÍSKU

Zemský hřebčinec Písek uspořádal první březnovou sobotu 7. 3. 2020 jarní přehlídku plemenných koní. Dopoledne bylo věnováno předvedení plemenných hřebců na ruce. V kolekci hřebců působících v inseminaci čerstvým spermatem byl předveden jedenáctiletý starokladrubský bělouš, plemenný hřebec Generalissimus Rarita II, který působil v připouštěcí sezoně 2020 právě v Zemském hřebčinci Písek. V odpoledním doprovodném programu prezentovali vystoupení starokladrubských koní pod sedlem v ukázce Pas-de-deux zaměstnanci Národního hřebčína Kladruby nad Labem Denisa Listíková v sedle starokladrubskeho vraníka Sacramoso

Sorga X-16 a Jakub Hlávka v sedle bílého plemenného starokladrubského hřebce Generalissimus Rarita II. Program jihočeské přehlídky plemenných koní v Písku je tamní tradiční událostí.

Chovatelská přehlídka v Písku. Foto Martina Kůstková

CHOVATELSKÝ DEN ZEMSKÉHO HŘEBČINCE PÍSEK

Chovatelský den v Písku. Foto František Klauser

Chovatelský den Zemského hřebčince Písek se v roce 2020 uskutečnil dne 29. srpna. Nedílnou součástí hlavního programu byli starokladrubští koně, které předvedli zaměstnanci Národního hřebčína Kladruby nad Labem Jakub Mack, Jakub Hlávka, Denisa Listíková a Barbora Hanžlová hned v několika vystoupeních. Diváci mohli obdivovat starokladrubské koně v domino čtyřspřeží běloušů a vraníků, při společných čtverylkách Zemského hřebčince Písek,

Národního hřebčína Kladruby nad Labem a Zemského hřebčince Tlumačov v sulkách i pod sedlem či během samostatného představení Pas-de-duex. Vydařené chovatelské odpoledne obohatilo návštěvníky četnými ukázkami rozmanitých plemen a dovedností koní chovaných v České republice.

OLOMOUCKÁ GRAND PRIX V DOPROVODU STAROKLADRUBSKÝCH VRANÍKŮ

Již třetím rokem doprovodili starokladrubští vraníci vítěze parkurových závodů Světového poháru CSI**W OLOMOUC na slavnostní dekorování. Olomouckou Grand Prix pořádal ve dnech 26.–30. srpna 2020 Equine Sport Center Olomouc. Starokladrubští hřebci Solo Bandira XXII-42 s jezdcem Ing. Karlem Dvořákem, Sacramoso Mantova X s Petrem Novákem a Sacramoso Romy XVIII v sedle s Blankou Popílkovou byli přítomni v neděli 30. srpna 2020 a po každé ukončené soutěži vedli vítěze na slavnostní dekorování. Zlatým hřebem čtyř nedělních soutěží byla Grand Prix Olomouce s překážkami dosahujícími výšky až 160 centimetrů, která byla zároveň kvalifikací na Olympijské hry v Tokiu 2021.

Grand Prix v Olomouci. Foto archiv NHK

Grand Prix v Olomouci. Foto archiv NHK

PRVNÁČCI ZAMÍŘILI DO ŠKOLY V KOČÁRECH TAŽENÝCH STAROKLADRUBSKÝMI KOŇMI

Cesta prvňáčků kočárem do školy. Foto archiv NHK

První školní den čekala před mateřskou školou v Kladrubech nad Labem dvě dvojspřeží starokladrubských koní Národního hřebčína Kladruby nad Labem, aby vypravila začínající školáky na jejich první cestu za vzděláním. Spřežení běloušů Rudolfo Ecrasita II-34 a Generalissimus Represa XXXIV-21 vedené kočím Jiřím Nesvačilem a spřežení vrátníků Sacramoso Rosita IV-21 a Sacramoso Sabrina I-32 vedené Josefem Pelantem doprovodila do základní školy v sousedních Řečanech nad Labem i čtyři děti zaměstnanců – syna Jiřího manželů Nesvačilových, syna Štěpána Edity Krupkové, dceru Vlastu Marcely Sojákové a dceru Natálii Barbory Hanžlové, která je mimochodem vnučkou Martina Kocmana a pravnučkou Jiřího Kocmana. Další dva kočáry se spřežením starokladrubských koní posloužily ke slavnostnímu zahájení školního roku v nedaleké Přelouči u budovy základní školy v Kladenské ulici.

STAROKLADRUBŠTÍ KONĚ V HLAVNÍM PROGRAMU VÝSTAVY KONĚ V AKCI

Tématem 22. ročníku pardubické výstavy Koně v akci, která se uskutečnila v sobotu 5. září 2020, byli *Koně v Evropě*. Národní hřebčín Kladruby nad Labem reprezentovali starokladrubští vraníci. Kočí František Kollert předvedl čtyřspřeží starokladrubských koní ze stáje plemenných hřebců ve Slatiňanech, následovala ukázka drezury Michaely Flégrové v sedle osmnáctiletého Sacramoso Mantova X s drezurní výkonností stupně T.

Koně v akci. Foto archiv NHK

VÝSTAVA KŮŇ 2020 V LYSÉ NAD LABEM

KŮŇ 2020. Foto Dalibor Gregor

Opět po roce zavítali ve dnech 18. až 20. září 2020 příznivci koní do Lysé nad Labem na výstavu Kůň 2020. Mezi vystupujícími nechyběli starokladrubští koně z národního hřebčína Rudolfo Eredita V-40, Favory Risa XXXII, Siglavi P. Montilla XI a Sacramoso Siria XV, které předvedli František Kollert, Roman Vyskočil, Michaela Chylíková a Tomáš Spilka v rámci denního programu i ve večerní galashow. Adrenalinová podívaná rychlých kol, neobvyklé tandemy či závěrečná gala zápřež starokladrubských běloušů a vraníků zanechaly v divácích večerní koňské galashow nezapomenutelný zážitek. Nedílnou součástí prezentace Národního hřebčína Kladruby nad Labem byl i informační stánek.

HIPOREKONDIČNÍ POBYT V KLADRUBECH NAD LABEM

Hiporekondiční pobyt v Kladrubech nad Labem.
Foto Michaela Purnochová

Ve dnech 21.–26. září 2020 trávili klienti Unie ROSKA Praha příjemné chvíle ve společnosti starokladrubských koní. Pod vedením zkušené cvičitelky Bohunky Rosůlkové a zástupkyně Unie ROSKA Tamary Kynclové okusili jízdu na koňském hřbetu i péči o zkušené a charakterní starokladrubské klisny 322 Risa, 389 Adoncía a 327 Cantilena.

Hiporekondiční pobyt v Kladrubech nad Labem.
Foto Michaela Purnochová

ŠESTISPŘEŽÍ Z NÁRODNÍHO HŘEBČÍNA PŘIVEZLO STARTÉRA 130. VELKÉ PARDUBICKÉ

Velká Pardubická. Foto Marcela Kvochová

Slavnostní gala zápřež složená ze starokladrubských běloušů a vraníků byla tradiční součástí jednoho z největších dostihových svátků. Druhou říjnovou neděli 11. 10. 2020 působilo šestispřeží vedené Jiřím Nesvačilem jun. na závoděšti v průběhu celého dne. Kočářem z národního hřebčína se vezli ředitel Dostihového spolku Jaroslav Müller, startérka Soňa Froňková a pomocný startér Petr Hochman. Důležitou roli sehrálo spřežení starokladrubských koní před začátkem 130. Velké pardubické steeplechase, kdy přivezlo na start našeho nejdelšího a nejtěžšího překážkového dostihu startérku Soňu Froňkovou.

SPORTOVNÍ VÝSLEDKY A OCENĚNÍ

Foto Michaela Purnochová

JIŘÍ NESVAČIL JUN. NEJLEPŠÍM VOZATAJEM ČTYŘSPŘEŽÍ 2019

V Národním domě na Vinohradech byli oceněni nejlepší jezdci a koně uplynulé sportovní sezony. V královské disciplíně čtyřspřeží si titul nejlepší vozataj roku 2019 přivezl domů reprezentant Národního hřebčína Kladruby nad Labem Jiří Nesvačil jun. Ocenění převzal z rukou předsedy komise spřežení ČJF Jiřího Kunáta a ředitele Národního hřebčína Kladruby nad Labem Jiřího Machka, kteří oceňovali nejlepší vozataje v kategoriích pony, jednospřeží, dvojspřeží a čtyřspřeží. Poslední lednovou sobotu 25. ledna 2020 byli Českou jezdeckou federací vyhlášeni také nejlepší jezdci a koně disciplín skoky, drezura, všestrannost, vytrvalost, reining a voltíž. Jiří Nesvačil jun. reprezentoval se čtyřspřežím starokladrubských běloušů na národních i mezinárodních závodech spřežení ve Slatiňanech (CZE), Kladrubech nad Labem (CZE), Valkenswaardu (NED), Mimoni (CZE), Riesenbecku (GER), Nebanicích (CZE), Písečné nad Dyjí (CZE) a Heřmanově Městci (CZE). Účastnil se také mistrovství Evropy v Donaueshingenu (GER) a Světového jezdeckého festivalu CHIO Aachen (GER).

Nejlepší vozataj roku 2019. Foto Jezdci.cz Kateřina Návojevová

SPORTOVNÍ SEZONU 2020 ZAHÁJILI JEZDCI ZE SLATIŇAN

Petr Novák v Hradištku u Sadské. Foto Gabriela Pilařová

Účastí na zimních halových závodech spřežení v Hradištku u Sadské zahájili jezdci Národního hřebčína Kladruby nad Labem sportovní sezону 2020. Svůj první letošní výjezd absolvovali slatiňanští starokladrubští vraníci 1. února 2020 v podání jednospřeží Ing. Kateřiny Neumannové a čtyřspřeží pod vedením Petra Nováka. V konkurenci 17 jednospřeží vybojovala zootechnička slatiňanského hřebčína umístění na čtvrté pozici. Její stájový kolega volil tým složený ze starokladrubských vraných klisen, se kterými přivezl domů umístění na čtvrtém místě v královské disciplíně čtyřspřeží.

OCENĚNÍ JEZDCŮ NÁRODNÍHO HŘEBČÍNA NA GALAVEČERU V HUMPOLCI

Komise spřežení, komise všestrannosti a Soutěže podkovy o. p. s. oceňovaly v sobotu 22. února 2020 nejlepší sportovní výsledky roku 2019. Večer byl zahájen setkáním s představiteli České jezdecké federace a Města Humpolce. Jezdci a příznivci jezdeckého sportu byli v rámci slavnostního Galavečera všestrannosti a spřežení v Humpolci svědky také vyhlášení výsledků Českého poháru spřežení 2019. Za Národní hřebčín Kladruby nad Labem převzal druhé nejlepší ocenění v soutěžích dvojspřeží Vladimír Moudrý, který v uplynulé sportovní sezoně reprezentoval národní hřebčín s dvojspřežím starokladrubských vraníků. V královské disciplíně čtyřspřeží byl nejlepším jezdcem Českého poháru spřežení 2019 vyhlášen Jiří Nesvačil jun., jenž národní hřebčín reprezentuje se čtyřspřežím starokladrubských běloušů.

NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ JEZDCI VÝCHODOČESKÉ OBLASTI JEZDECKÉ SEZONY 2019

V sobotu 29. února 2020 byli v Nechanicích za úspěšnou reprezentaci východočeské oblasti na mistrovství České republiky oceněni reprezentanti Národního hřebčína Kladruby nad Labem Jakub Hlávka a Petr Novák. Jakub Hlávka reprezentoval v uplynulé sportovní sezoně v soutěžích všestrannosti v sedle klisny kladrubského chovu Farhy – K. Společně vykazovali umístění na předních příčkách v průběhu celé sportovní sezony. Z pěti účastí v průběžných kvalifikačních kolech Zlaté podkovy získali 3x umístění do třetího místa a celkově vybojovali druhé místo ve finále 54. ročníku Zlaté podkovy. Z mistrovství východočeské oblasti družstev pak přivezli domů bronzovou medaili. Petr Novák soutěžil za Národní hřebčín Kladruby nad Labem v soutěžích dvojspřeží a čtyřspřeží. Ocenění získal z královské disciplíny čtyřspřeží, kdy z mistrovství České republiky, které se loni konalo v Těšánkách, přivezl domů bronz za umístění na celkovém třetím místě. V rámci společenského večera spojeného se slavnostním vyhodnocením nejúspěšnějších jezdců východočeské oblasti v jezdecké sezoně 2019 získal čestné uznání za celoživotní přínos jezdeckému sportu nejen ve východočeské oblasti pan František Slavík. Dlouholetý reprezentační jezdec, funkcionář České jezdecké federace, stavitel tratí všestrannosti a spřežení, významný trenér a bývalý zaměstnanec Národního hřebčína Kladruby nad Labem. Čestný odznak České jezdecké federace z rukou zástupců oblastního výboru východočeské oblasti za celoživotní přínos jezdeckému sportu obdržel také další z bývalých zaměstnanců národního hřebčína, a to pan Jan Tvarůžek, rozhodčí, trenér a mistr odborného výcviku Střední školy chovu koní a jezdeckví Kladruby nad Labem.

NÁRODNÍ HŘEBČÍN PO SVÉM OTEVŘENÍ USPOŘÁDAL PRVNÍ ZÁVODY

Vladimír Moudrý v Kladrubech nad Labem. Foto Jan Kameník

Po koronavirových omezeních se v Národním hřebčíně Kladruby nad Labem odehrála první větší akce pro veřejnost. V sobotu 4. července 2020 se na závodisti v Kladrubech nad Labem konaly jednodenní závody spřežení. Jezdci postupně absolvovali drezurní zkoušku a překážkovou jízdu mezi kužely. Hlavní rozhodčí Jaroslav Pavel s kolegyněmi Alenou Brixí a Dárií Kotyzovou soudcovali drezurní úlohy. Pěkný, leč těžký parkur postavil zkušený stavitel tratí Petr Vozáb. Připravenou trať absolvoval bez shozeného míčku jediný soutěžící, domácí Jiří Nesvačil jun. Funkci technického delegáta zastal Josef Trojanec. Při startu soutěží v parkuru pracovala poslední ze sboru rozhodčích Irena Pavlíková a role komisaře se ujal Jan Tvarůžek. V soutěži jednospřeží zvítězil Mgr. Karel Nývlt z Jezdeckého klubu Sobotka. Kombinovanou soutěž dvojspřeží vyhrál domácí Jiří Nesvačil jun. nad druhým dekorovaným Alexandrem Soukupem z JK Ruda a bronz si domů odvezl Zdeněk Jirásek z JK Robousy. Pěkná umístění získaly také čtvrtá Kateřina Neumannová ze Slatiňan a šestá umístěná Michaela Chylíková z Kladrub nad Labem. Na startu královské disciplíny čtyřspřeží se utkali tři jezdci z národního hřebčína, Petr Novák a Vladimír Moudrý se starokladrubskými vraníky ze Slatiňan a opět vítězný Jiří Nesvačil jun. se starokladrubskými bělouši z Kladrub nad Labem.

JIŘÍ NESVAČIL JUN. VÍTĚZNÝ V NEBANICÍCH

Jiří Nesvačil jun. v Nebanicích. Foto Šárka Veinhauerová

Na závodech spřežení v Nebanicích 17.–19. července 2020 reprezentovala Národní hřebčín Kladruby nad Labem dvě dvojspřeží a dvě čtyřspřeží starokladrubských koní. Vítěznou jízdu v královské disciplíně čtyřspřeží předvedl Jiří Nesvačil jun., který dosáhl i nejlepšího výsledku v drezuře a maratonu. Cenné zkušenosti mezi účastníky z Německa, Rakouska, Maďarska, Nizozemí a ČR sbíral Petr Novák se čtyřspřežím starokladrubských vraníků ze Slatiňan. V kompletní soutěži dvojspřeží startovaly se starokladrubskými koňmi z národního hřebčína Ing. Kateřina Neumannová a Michaela Chylíková.

PETR NOVÁK DRUHÝ V TLUMAČOVĚ

Starokladrubští koně z Národního hřebčína Kladruby nad Labem absolvovali první srpnový víkend 31. 7. – 2. 8. 2020 závody spřežení CAN 2* v areálu Zemského hřebčince Tlumačov. Stříbro ze soutěže čtyřspřeží dovezl domů Petr Novák se starokladrubskými vraníky ze Slatiňan. Dobře si vedla také Michaela Chylíková s dvojspřežím starokladrubských běloušů, která vybojovala v kompletní soutěži dvojspřeží celkové umístění v polovině startovního pole. Závody se konaly na závodisti Bahňák, kde Zemský hřebčinec Tlumačov vybudoval zázemí pro pořádání kompletních závodů spřežení včetně nových překážek na maraton.

Petr Novák v Tlumačově. Foto Dalibor Gregor

ČTYŘSPŘEŽÍ STAROKLADRUBSKÝCH BĚLOUŠŮ VEDENÉ JIŘÍM NESVAČILEM JUN. ÚSPĚŠNÉ V ÁSZÁR KISBÉR

Kladrubské čtyřspřeží ve složení Generalissimus Ruana III, Rudolfo Pastorella VI-4, Rudolfo Ecrasita II-34, Sacramoso Aversa XI-5 a Generalissimus Represa XXXIV-21 vedené Jiřím Nesvačilem jun. s přísedícími Pavlínou Lupínkovou a Romanem Vyskočilem se ve dnech 6.–9. 8. 2020 účastnilo mezinárodních vozatajských závodů CAI2* – CAN v maďarském Ászár Kisbér. V pátek 7. 8. 2020 spřežení absolvovalo drezurní zkoušku s výborným výsledkem 44,67 trestných bodů a tím se umístilo na druhém místě. Stejně umístění zaujalo v sobotním maratonu. V závěrečné překážkové jízdě Jiří Nesvačil jun. provedl spřežení mezi kužely bez trestných bodů na překážkách a v nejrychlejším čase. Díky tomuto výsledku reprezentanti Národního hřebčína Kladruby nad Labem v této disciplíně zvítězili a v celkovém hodnocení soutěže obsadili skvělé druhé místo mezi devíti čtyřspřežími. Vítězem se stal domácí jezdec József Dobrovitz, třetí skončil jeho syn József Dobrovitz jun.

Jiří Nesvačil jun. v Ászár Kisbér. Foto archiv NHK

PETR NOVÁK V HUMPOLCI DRUHÝ

Petr Novák v Humpolci. Foto Marcel Runštuk

Veronika Starečková v Humpolci. Foto Jan Kameník

Finále 55. ročníku Zlaté podkovy probíhalo ve dnech 21.–23. 8. 2020 v Humpolci. Kompletních vozatajských soutěží se zúčastnilo celkem 35 spřežení včetně jezdců z Národního hřebčína Kladruby nad Labem. V soutěži Mistři opatří jednospřeží obsadila Veronika Starečková s Generale Amapola VII-12 osmé místo z deseti startujících. V dílčí disciplíně parkuru získala Veronika krásné čtvrté místo. V soutěži Mistři opatří dvojspřeží se umístila na desátém místě Michaela Chylíková, která zapřahala koně Generalissimus Roncha XLIV-17, Favory Risa XXXII a Generale Pastorella VII. Jedenácté místo ve stejné soutěži obsadila Ing. Kateřina Neumannová s koňmi Sacramoso Samba VI-29 a Esea-22. V této soutěži startovalo celkem 16 dvojspřeží. V soutěži Mistři opatří čtyřspřeží soutěžilo 5 spřežení. Po druhém

místě v drezuře, třetím místě v maratonu i parkuru obsadil v konečném hodnocení druhé místo Petr Novák s koňmi Sacramoso Belisa X-22, Ratona-5, Monza-5 a 533 Berta. Vladimír Moudrý s koňmi Romke Majesty XI, Romke Palatina X-32, Sacramoso Secada XX a Romke Fagia X-25 dokončil soutěž na pátém místě.

ZÁVODY SPŘEŽENÍ V HEŘMANOVĚ MĚSTCI

Ing. Kateřina Neumannová v Heřmanově Městci. Foto Anna Zimová

První zářijovou sobotu, 5. 9. 2020, uspořádal Národní hřebčín Kladruby nad Labem jednodenní závody spřežení v Heřmanově Městci. Do tří soutěží se přihlásilo celkem 26 startujících, kteří postupně absolvovali drezuru a překážkovou jízdu spřežení. Národní hřebčín Kladruby nad Labem reprezentovalo osm soutěžících. V nejobsazenější disciplíně dvojspřeží startovali tři zástupci národního hřebčína: Ing. Kateřina Neumannová, Michaela Chylíková a Samuel Sluka. Výborně si vedla Ing. Kateřina Neumannová, která v dílčí disciplíně parkur spřežení vybojovala prvenství a celkově obsadila druhou pozici. Velmi dobrý výsledek předvedla Michaela Chylíková, která získala první místo v drezuře a v celkovém hodnocení se umístila v první polovině startovního pole. Z vítězství tradičního memoriálu Jiřího Škodného se radoval domácí reprezentant Jiří Nesvačil jun., stříbrnou medaili získalo vrané čtyřspřeží Petra Nováka. Jeho stájový kolega ze slatiňanského hřebčína Vladimír Moudrý obsadil třetí pozici. Soutěže jednospřeží se zúčastnily za Národní hřebčín Kladruby nad Labem Veronika Starečková a Simona Horáková.

Sbor rozhodčích pracoval pod vedením hlavního rozhodčího Jaroslava Pavla, přípravu tratě a technickou náročnost průjezdu překážek měl na starost Petr Vozáb. Při slavnostním

dekorování byli přítomni členové rodiny Jiřího Škodného. Ten svého času působil jako vedoucí výcvikového střediska v Heřmanově Městci.

NÁRODNÍ HŘEBČÍN HOSTIL MISTROVSTVÍ ČR V SOUTĚŽÍCH SPŘEŽENÍ

Jiří Nesvačil jun. Foto Anna Zimová

Jiří Nesvačil jun. Foto Anna Zimová

Druhý zářijový týden od 10. do 13. 9. 2020 patřil v Kladrubech nad Labem mistrovství České republiky v soutěžích spřežení. Současně probíhalo také mistrovství východočeské oblasti v soutěžích spřežení. Čtyřicet sedm startujících se utkalo o mistrovské tituly v kategoriích dvojspřeží pony, jednospřeží, dvojspřeží a čtyřspřeží. Mistrovství bylo zahájeno drezurními zkouškami, následoval adrenalinový sobotní maraton, soutěže uzavíral nedělní parkur spřežení. Titul mistra České republiky v královské disciplíně

čtyřspřeží vybojoval domácí reprezentant Jiří Nesvačil jun. s náskokem 17,07 bodů před stříbrným Jaroslavem Juránem. Nejobsazenější kategorii dvojspřeží ovládl Josef Drábek, který předvedl nejlepší jízdu mezi kužely i maraton. Velmi těsný rozdíl na prvních příčkách byl mezi jednospřežími. O 0,72 bodu zvítězil Daniel Bejr nad zprvu vedoucí MVDr. Markétou Sedlinskou. V kategorii dvojspřeží pony obsadil první příčku Erik Zuvač, který získal náskok před druhou Mgr. Monikou Pospíšilovou při vozatajském maratónu. V rámci mistrovství východočeské oblasti v soutěžích spřežení zvítězil v kategorii čtyřspřeží Jiří Nesvačil jun., druhé místo získal Petr Novák a třetí místo Vladimír Moudrý. Všichni tři jezdci startovali se starokladrubskými koňmi a reprezentovali národní hřebčín. Ten v kategorii jednospřeží také reprezentovala Veronika Starečková, která se na mistrovství východočeské oblasti umístila na celkové druhé pozici. Z prvního místa se radoval Mgr. Karel Nývlt. V domácím prostředí vybojovala v této mistrovské soutěži Michaela Chylíková s dvojspřežím starokladrubských běloušů druhé místo hned za Zdeňkem Jiráskem. Mistryní východočeské oblasti v kategorii dvojspřeží pony se stala Mgr. Monika Pospíšilová. Záštitu nad akcí převzali ministr zemědělství Miroslav Toman a hejtman Pardubického kraje Martin Netolický.

Mistrovství ČR v soutěžích spřežení. Foto Anna Zimová

ČESKÝ POHÁR SPŘEŽENÍ 2020

V žebříčku nejlepších jezdců Českého jezdeckého poháru obsadil v královské disciplíně čtyřspřeží první příčku reprezentant Národního hřebčína Kladruby nad Labem Jiří Nesvačil jun. Na čtvrté pozici se umístil se starokladrubskými vránky ze Slatiňan stájový kolega Petr Novák. V kategorii

dvojspřeží si z reprezentantů národního hřebčína nejlépe vedla Michaela Chylíková, která z dvaceti šesti jezdců obsadila osmé místo. Z národního hřebčína ještě v Českém poháru spřežení 2020 bodovali jezdci Veronika Starečková, Vladimír Moudrý a Kateřina Neumannová.

VYHODNOCENÍ NEJLEPŠÍCH JEZDCŮ NÁRODNÍHO HŘEBČÍNA ROKU 2020

Vyhodnocení nejlepších jezdců NHK 2020. Foto archiv NHK

Ředitel Národního hřebčína Kladruby nad Labem Ing. Jiří Machek spolu s náměstkem panem Vlastimilem Váňou ocenili dne 30. prosince 2020 nejlepší jezdce NHK za uplynulou sezonu, a to Jiřího Nesvačila jun. a Petra Nováka. Jiří Nesvačil jun. v roce 2020 reprezentoval národní hřebčín se čtyřspřežím starokladrubských koní například v maďarském Aszár Kisber, kde se v mezinárodní konkurenci umístil celkově druhý, na mistrovství ČR v soutěžích spřežení 2020 vybojoval prvenství. Mezi významné úspěchy Petra Nováka patřilo druhé místo na závodech spřežení CAN 2* v Tlumačově či stříbrná pozice v soutěži Mistři opratí čtyřspřeží ve finále 55. ročníku Zlaté podkovy v Humpolci. Národní hřebčín v roce 2020 dále úspěšně reprezentovali v soutěžích spřežení jezdci Michaela Chylíková, Veronika Starečková, Kateřina Neumannová, Simona Horáková, Vladimír Moudrý, Samuel Sluka a v sedlových jezdeckých disciplínách jezdci Denisa Listíková, Diana Pazderková, Kateřina Nesvačilová, Simona Horáková a Jakub Hlávka.

NÁVŠTĚVNICKÉ AKCE

Foto archiv Souboru historického tance Salome

3. LEDNA 2020 TŘÍKRÁLOVÝ KONCERT

Jak lépe se rozloučit s vánočním časem, než si zahrát a zazpívat sváteční písně. Smíšený pěvecký sbor Josef Bohuslav Foerster Přelouč nechal rozeznít tóny vánočních skladeb v kostele sv. Václava a Leopolda.

18. LEDNA 2020 JEZDECKÝ PLES

Tradiční jezdecký ples uvítal milovníky dobré hudby a tance v sále Císařského hostince. K poslechu hrála kapela Technics.

31. LEDNA – 2. ÚNORA 2020 V POLOLETÍ KONĚ LETÍ

V pololetí koně letí. Foto archiv NHK

O pololetních prázdninách a následujícím víkendy se pořádaly mimořádné zimní prohlídky pro veřejnost. Návštěvníci zavítali v Kladrubech nad Labem do vybraných stájí starokladrubských běloušů, historické kočárovny a postrojovny či zámku. Prohlídkový okruh v hřebčíně Slatiňany představil

stáje, které jsou již přes sedmdesát pět let domovem starokladrubského vraníka. K vidění byla i historická sedlovna rodu Auerspergů a kočárovna. Děti, které přinesly vysvědčení se samými jedničkami, získaly vstup na jeden prohlídkový okruh zdarma. Pro naše nejmenší návštěvníky byly připravené rébusy a křížovky, ve výtvarné dílně si děti nakreslily obrázek starokladrubského koně.

10.–16. ÚNORA 2020 O JARNÍCH PRÁZDNINÁCH DO NÁRODNÍHO HŘEBČÍNA

Jako každoročně byly brány Národního hřebčína Kladruby nad Labem mimo hlavní návštěvníckou sezonu otevřeny o jarních prázdninách Pardubického kraje.

7. ČERVENCE – 25. SRPNA 2020 LETNÍ POHÁDKOVÉ PROHLÍDKY KLADRUBSKÉHO ZÁMKU

Děti i dospělí si v letních dnech zpestřili návštěvu Národního hřebčína Kladruby nad Labem nevšední pohádkovou prohlídkou zámku s názvem „Císařovny zlaté papuče“ v režii Divadélka KŮZLE. Císařovnu Sissi a císaře Františka Josefa I. mohli zastihnout v prostorách kladrubského zámku o letních prázdninách každé úterý v odpoledních hodinách.

29. SRPNA 2020 HRADOZÁMECKÁ NOC

Hradozámecká noc. Foto archiv NHK

Pozdní večer v sobotu 29. srpna 2020 poskytl možnost prohlédnout si expozice a architekturu národního hřebčína doslova v jiném světle. Návštěvníci večerních prohlídek nahlédli

do kladrubského zámku, prošli zšeřelými interiéry historické kočárovny a postojovny, odvážní se vydali do hřbitovní kaple Povýšení svatého Kříže, aby odkryli tajemství její krypty.

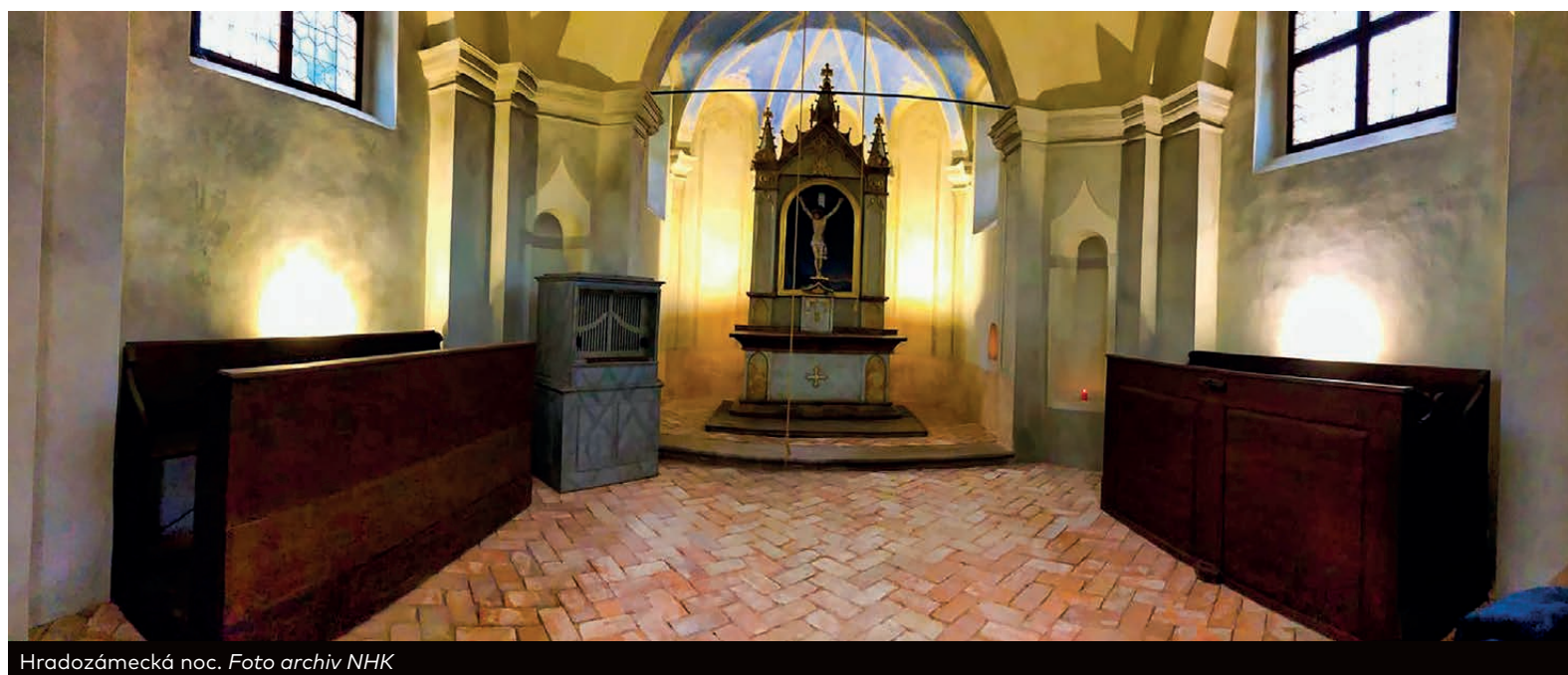
Hradozámecká noc. Foto archiv NHK

12. ZÁŘÍ 2020 DEN EVROPSKÉHO DĚDICTVÍ

Den evropského dědictví. Foto archiv Souboru historického tance Salome

V rámci Dnů evropského dědictví navštívila Národní hřebčín Kladruby nad Labem císařovna Sissi. Co všechno se může seběhnout, když se rozhodne strávit několik dní na svém zámku v Kladrubech nad Labem, to se dozvěděli návštěvníci při prohlídce zámeckých expozic druhou zářijovou sobotu roku 2020.

Hradozámecká noc. Foto archiv NHK

PŘEDNÁŠKY A SEMINÁŘE

Foto Michaela Purnochová

Národní hřebčín Kladruby nad Labem každoročně připravuje přednášky a semináře s odbornou a popularizační tematikou, které jsou zdarma přístupny zájemcům z okruhu laické i odborné veřejnosti. Dále se jeho zástupci či odborníci s národním hřebčínem spolupracující účastní seminářů či konferencí mimo národní hřebčín.

KALENDÁRIUM

DATUM KONÁNÍ	NÁZEV AKCE	TYP AKCE	PŘEDNÁŠEJÍCÍ /HOST
17. 1.	Po stopách starokladrubských a lipických koní v Evropě	beseda (Zborovice)	Dalibor Gregor, Ing. Jiří Machek
22. 2.	Seminář a setkání chovatelů a příznivců starokladrubských koní	seminář	Ing. Jiří Machek, Ing. Karel Regner, Ing. Zuzana Šancová, Ing. Vít Škaryd, Ph.D., Tomáš Barták, st.
9. 6.	Veřejná beseda „Revitalizace přírodně krajinářského parku Mošnice – podpora biodiverzity“	beseda	doc. Ing. Přemysl Krejčířík, Ph.D., Ing. Zdeněk Novák, RNDr. Bohuslav Mocek
24. 6.	Možnosti spolupráce národního hřebčína a zemských hřebčinců se služební hipologií v ČR	přednáška (Hnanice)	Ing. Jiří Machek
28. 8.	Chov starokladrubských koní	přednáška (Pardubice)	Ing. Jiří Machek
15. 9.	Národní hřebčín v Kladrubech nad Labem jako součást světového dědictví	přednáška (Pardubice)	Ing. Jiří Machek

ANOTACE PŘEDNÁŠEK A BESED

PO STOPÁCH STAROKLADRUBSKÝCH A LIPICKÝCH KONÍ V EVROPĚ

Přednáška Ing. Dalibora Gregora o fotografování ve známých hřebčínech a na dalších místech zabývajících se chovem starokladrubských a lipických koní proběhla ve Zborovicích dne 17. ledna. V průběhu akce byly promítány fotografie z cest po Evropě, jako host se přednášky zúčastnil ředitel Národního hřebčína Kladruby nad Labem Ing. Jiří Machek.

SEMINÁŘ A SETKÁNÍ CHOVATELŮ A PŘÍZNVICŮ STAROKLADRUBSKÝCH KONÍ

Plemenný hřebec Generalissimus Farina V. Foto Michaela Purnochová

Tradičně pořádaný seminář navštívilo 22. února padesát účastníků, především dlouholetí chovatelé a majitelé starokladrubských koní. Přítomen byl zástupce Ministerstva zemědělství ČR Ing. Vít Škaryd, Ph.D., členové Rady plemenné knihy starokladrubského koně, starostka obce Kladruby nad Labem Ing. Lenka Gotthardová, CSc., člen komise spřežení ČJF pan Jaroslav Pavel. Seminář byl zahájen

ředitelem hřebčína Ing. Jiřím Machkem, který shrnul aktivity hřebčína za uplynulý rok. Blíže se věnoval zápisu Krajiny pro chov a výcvik ceremoniálních kočárových koní v Kladrubech nad Labem na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. Ing. Karel Regner, externí spolupracovník národního hřebčína, představil chovatelům starokladrubských koní plemenné hřebce v majetku Národního hřebčína Kladruby nad Labem, kteří byli v připouštěcí sezóně 2020 k dispozici v Zemských hřebčincích Písek a Tlumačov. Ing. Zuzana Šancová zrekapitulovala výsledky chovu starokladrubského plemene za rok 2019. Přednáška Ing. Víta Škaryda, Ph.D., zástupce MZe ČR, se týkala obecně chovu koní v ČR, ale také novinek v legislativě. Tomáš Barták st. poutavě vyprávěl o práci s koňmi pro film, přednášku doplnil množstvím fotografií a videí. Profesní schopnosti rodinného týmu Bartáků, jejich zhruba patnácti pro film speciálně vycvičených koní a dvě stovky rozličných kočárů, povozů a nepřeborně postrojů dnes představují evropskou špičku ve spolupráci s filmaři. Na závěr byla zorganizována prohlídka stájí.

Foto archiv NHK

VEŘEJNÁ BESEDA O REVITALIZACI PŘÍRODNĚ KRAJINÁŘSKÉHO PARKU MOŠNICE

Beseda o Mošnici. Foto archiv NHK

Seznámení občanů s revitalizací přírodně krajinářského parku Mošnice, která má za cíl obnovit mozaikovitě struktury krajiny s důrazem na výskyt chráněných druhů rostlin a živočichů, proběhlo formou veřejné besedy dne 9. června. Přednášejícími byli krajinářský a zahradní architekt Ing. Zdeněk Novák, zpracovatel projektové dokumentace doc. Ing. Přemysl Krejčířík, Ph.D. a entomolog Muzea Východních Čech v Hradci Králové RNDr. Bohuslav Mocek.

KONFERENCE V HNANICÍCH

Součástí konference k projektu „Porovnání charakterových vlastností a kognitivních schopností plemen koní vzhledem k jejich využitelnosti v jednotce městské i státní policie“ byla přednáška na téma „Možnosti spolupráce národního hřebčína a zemských hřebčinců se služební hipologií v ČR“. Přednášejícími byl ředitel národního hřebčína Ing. Jiří Machek, ředitel Zemského hřebčince Písek Ing. Karel Kratochvíle a Ing. Hana Štěrbová, Ph.D. za Zemský hřebčinec Tlumačov vystoupili ředitel Ing. Jakub Olejníček a Ing. Roman Klos.

PŘEDNÁŠKA O CHOVU STAROKLADRUBSKÝCH KONÍ

Foto archiv NHK

otázky a mnoho dalšího se dozvěděli posluchači přednášky ředitele národního hřebčína Ing. Jiřího Machka, která se konala v úterý 15. září 2020 ve společenském sále pardubické radnice.

V rámci Evropského města koní 2020 a ve spolupráci se statutárním městem Pardubice proběhlo dne 28. srpna 2020 povídání o chovu starokladrubských koní s ředitelem Národního hřebčína Kladruby nad Labem Ing. Jiřím Machkem. Přednáška konaná v Atrium Paláci Pardubice byla doplněná o výtvarné workshopy pro děti.

PŘEDNÁŠKA „NÁRODNÍ HŘEBČÍN V KLADRUBECH NAD LABEM JAKO SOUČÁST SVĚTOVÉHO DĚDICTVÍ“

Foto archiv NHK

V čem je Krajina pro chov a výcvik ceremoniálních kočárových koní v Kladrubech nad Labem světově výjimečná? Proč je právě kladrubský hřebčín prvním na světě uvedeným na Seznamu světového dědictví UNESCO? Odpovědi na tyto

PROHLÍDKOVÉ OKRUHY

Foto archiv NHK

Prohlídkové okruhy hřebčína Kladruby nad Labem byly otevřeny po dvouleté rekonstrukci v září 2015. Od té doby hřebčín v Kladrubech nad Labem uvítal přes čtvrt milionu návštěvníků. Expozice v zámku, stájích, kočárovně, postrojovně a lesovně jsou průběžně doplňované o krátkodobé výstavy a prezentační akce. Díky nim a dalším úpravám se hřebčín stal atraktivnější institucí, která může prezentovat chov a využití starokladrubského koně a zároveň poskytovat kulturní i vzdělávací služby na vysoké úrovni. Národní hřebčín Kladruby nad Labem nabízí prohlídky v hřebčíně v Kladrubech nad Labem a v hřebčíně ve Slatiňanech.

NÁVŠTĚVNICKÁ SEZONA V NÁRODNÍM HŘEBČÍNĚ V KLADRUBECH NAD LABEM V DOBÁCH KORONAVIROVÉ PANDEMIE

Z důvodu epidemiologické situace byla v roce 2020 přijata rozsáhlá opatření proti šíření nákazy Covid-19. Pro Národní hřebčín Kladruby nad Labem se stalo prioritou zajistit ochranu zaměstnanců hřebčína, a tím zabezpečit kontinuální péči o starokladrubského koně. Nová situace znamenala kratší období hlavní návštěvníkové sezony, menší skupiny návštěvníků na prohlídce, zpřísněná hygienická opatření a zrušení četných akcí pro veřejnost. Zaznamenaný byl značný pokles zahraničních turistů.

I přes všechna úskalí navštívilo národní hřebčín v roce 2020 přes třicet devět tisíc návštěvníků. Velkému zájmu se těšil hřebčín ve Slatiňanech, který přivítal návštěvníky v novém turistickém informačním centru.

PŘEHLED NÁVŠTĚVNOSTI (1. 1. – 31. 12.)

	STANDARDNÍ PROHLÍDKY	AKCE A MIMOŘÁDNÉ NÁVŠTĚVY	CELKEM
Kladruby nad Labem	27730	1493	29223
Slatiňany	9338	580	9918
			39141

KLADRUBY NAD LABEM

STÁJE

Poznejte zblízka stáje jednoho z nejstarších hřebčínů na světě, setkejte se s našimi starokladrubskými koňmi, koňmi císařů a králů, a odhalte, čím vším musí projít hříbata a mladí koně, než se z nich stanou chovné klisny nebo plemenní hřebci.

ZÁMEK

Přeneste se do dob císaře Františka Josefa I. a Alžběty Bavorské, zvané Sissi. Projděte se v jejich stopách dvanácti stylově zařízenými sály a komnatami, nahlédněte do kostela, který zde dali postavit, a nechte si vyprávět o jejich podivuhodných osudech.

KOČÁROVNA, POSTROJOVNA A MUZEUM

Prozkoumejte soukromý kočár císaře Ferdinanda V., státní kočár T. G. Masaryka a další cenné hipomoblie. Nechte se ohromit dokonalým modelem císařského osmispřeží a v sále muzea se vydejte na výpravu více než pětisetletou historií chovu koní v Kladrubech.

LESOVNA

Navštivte jednu z nejstarších roubenek v kraji a v ní úřadovnu c. a k. lesního správce. Za ní objevte unikátní simulátor jízdy v kočáře a vydejte se na virtuální projížďku Kladrubským Polabím. V pracovní dny lze také nahlédnout do stále fungující sedlářské dílny.

ROZHLEDNA

Vystoupejte po 87 schodech do výšky 17 metrů na bývalou vodárenskou věž, nově přestavěnou na rozhlednu, a užijte si pohled na areál hřebčína z ptáčích perspektivy.

Hlavní návštěvníková sezona 2020: od 1. června do 30. září
OTEVÍRACÍ DOBA POKLADNY: 9:30–16:00 hod.

ČASY PROHLÍDEK: 10:00, 11:00, 12:00, 13:00, 14:00, 15:00 a 16:00 hod.

SLATIŇANY

STÁJE, KOČÁROVNA A SEDLOVNA

Návštěvníci se mohou těšit na komentovanou prohlídku stájí, které jsou již přes 70 let domovem vraných starokladrubských koní. Prohlídka zahrnuje stáj plemenných hřebců, stáj klisen, kde jsou v jarních měsících k vidění naše nejmladší hříbata; kočárovnu, historickou sedlovnu rodu Auerspergů a výcvikové středisko.

Hlavní návštěvníková sezona 2020: od 1. července do 30. září
OTEVÍRACÍ DOBA POKLADNY: 9:30–16:00 hod.

ČASY PROHLÍDEK: 10:00, 11:00, 12:00, 13:00, 14:00, 15:00 a 16:00 hod.

SPOLUPRÁCE S KRÁLOVSKÝMI STÁJEMI

BĚLOUŠI VE SLUŽBÁCH DÁNSKÉ KRÁLOVNY

Dánská královna Markéta II. oslavila v dubnu 2020 významné životní jubileum – 80. narozeniny. Markéta II., celým jménem Margrethe Alexandrine Þórhildur Ingrid, se narodila 16. dubna 1940 v Kodani a od roku 1972 je dánskou královnou. Od roku 1994 pro kočárovou ceremoniální službu využívá výhradně starokladrubské koně od dvorního dodavatele Národního hřebčína Kladruby nad Labem. Její manžel princ Henrik a její syn princ Joachim navštívili v roce 1998 národní hřebčín. Princ Joachim návštěvu hřebčína ještě zopakoval v roce 1999. Bývalý ředitel hřebčína MVDr. Norbert Záliš je nositelem Rytířského kříže Markéty II.

Na měsíc duben se chystaly v Kodani velké oslavy s průjezdem kočáru se starokladrubskými koňmi, které se však kvůli pandemii nemoci Covid-19 nemohly uskutečnit. Národní hřebčín zaslal královně Markétě II. k životnímu jubileu blahopřání, následně komorník Jejího Veličenstva dánské královny Michael Ehrenreich za projevenou gratulaci tlumočil její poděkování.

Zástupci královských stájí z Dánska navštívili 5. 3. 2020 hřebčín v Kladrubech nad Labem za účelem výběru dalšího starokladrubského bělouše pro ceremoniální službu. Předvedeno bylo několik mladých hřebců a valachů ve výcviku. V této fázi výcviku je pozornost věnována především přirozenému temperamentu koně, vnímavosti vůči okolí, posuzován je exteriér, rámeček koně.

Rozhodující pak byla návštěva královského podkoního pana Nielse Randloeva a jeho kolegů v srpnu 2020. Ukázka čtyř mladých koní tradičně započala předvedením na ruce. Následně byli tito koně představeni ve čtyřspřeží, což hodnotili dánští kolegové, vzhledem k věku koní, velice kladně. V závěru dopoledne byli koně ještě předvedeni i pod sedlem.

Pro ceremoniální službu byli vybráni čtyřletí valaši Generale Compostella XLIX-34 a Favory Eneis XXVII-9, ti hned 18. srpna brzy ráno odcestovali do Kodaně.

CEREMONIÁLNÍ SLUŽBA STAROKLADRUBSKÝCH KONÍ VE STOCKHOLMU

Na základě návštěv zástupců Asociace švédské královské jízdny gardy v roce 2019 byli v lednu 2020 do Švédska prodáni čtyřletí bělouši Sacramoso Caracola VIII-12 a Favory Roncha XXVII-3. Oba tito valaši velkého rámce

prošli důkladným veterinárním vyšetřením, několikrát byla hodnocena úroveň jejich výcviku. Valach Sacramoso Caracola VIII-12 odcestoval do Švédska již 7. ledna 2020 a později ho dne 8. března 2020 následoval valach Favory Roncha XXVII-3. Jeho dopravu do Švédska, která také zahrnovala i cestu trajektem, zajišťoval přímo Národní hřebčín Kladruby nad Labem. Dne 8. června 2020 byli oba starokladrubští koně ve Stockholmu slavnostně uvítáni generální tajemnicí asociace Lenou Linn a velitelem jezdecké Královské gardy majorem Arne Wuolo za přítomnosti velvyslance ČR ve Švédsku pana Jiřího Šitlera. Původně měl být přítomen celý diplomatický sbor, ale pandemie tomu bohužel zabránila.

Favory Roncha XXVII-3. Foto archiv NHK

Dosud zastávali bělouši z hřebčína v Kladrubech nad Labem úlohu ceremoniálních fanfárových koní, byli tedy určeni trumpetistům. Nově je však požadováno, aby mohli být tito koně rovněž zapřaženi a dokonce využíváni i jako školní koně pro výcvik vojáků, budoucích jezdců královské jízdny gardy. Ze strany nákupčího Asociace švédské královské jízdny gardy pana Marcuse Lundholma jsou tak na starokladrubské koně kladeny velmi vysoké nároky. Národní hřebčín má z ročníku hřebců 2017 už nyní předvybrané adepty pro tuto službu a těší se na další spolupráci.

Starokladrubští koně jsou ve Švédsku díky této prestižní službě populární, o čemž například svědčí reportáž o těchto koních v posledním čísle ročníku 2020 švédského časopisu *Kentaur*.

SPOLUPRÁCE SE ZEMSKÝMI HŘEBČINCI

Foto Jiří Kvasnovský

Zemský hřebčinec Písek a Zemský hřebčinec Tlumačov jsou státní příspěvkové organizace zřízené Ministerstvem zemědělství. Plní funkci chovatelského zařízení uskutečňující šlechtitelskou činnost a provádějícího šlechtitelská opatření, jehož úkolem je významným způsobem přispívat k čisto-krevné plemenitbě, uchování a zvyšování genetického potenciálu a uchování genetických rezerv v chovu koní. K tomu také plní funkci uchovatele kulturního dědictví.

Národní hřebčín s oběma hřebčinci úzce spolupracuje, a to jak v oblasti zajištění plemenitby u privátních chovatelů starokladrubsých koní, tak v oblasti prezentační a osvětové.

STAROKLADRUBŠTÍ PLEMENNÍ HŘEBCI V ZEMSKÝCH HŘEBČINCÍCH V ROCE 2020

V Zemském hřebčinci Písek byl v sezoně 2020 umístěn v inseminaci čerstvým spermatem bělouš **Generalissimus Rarita II.** Zapuštěna byla pouze jedna klisna, ta byla zjištěna březí.

Po hřebci Generale Raggiera IX, který v ZH Písek působil v roce 2019 (připustil 5 klisen – 2 březí), se v roce 2020 narodila 2 hříbata, hřebeček a klisnička. V sezoně 2020 byl tento mladý hřebec využit v přirozené plemenitbě v hřebčíně v Kladrubech nad Labem. Připuštěno bylo 11 bělek, 9 bylo zjištěno jako březí.

V roce 2020 působili v Zemském hřebčinci Tlumačov v inseminaci čerstvým spermatem dva hřebci.

Bělouš **1651 Favory Albuza XXVII** připustil 8 klisen privátních chovatelů, 6 bylo zjištěno březích. Tento čtrnáctiletý hřebec s vlastní výkonností ve sportu spřežení T má v hřebčíně v Kladrubech nad Labem narozeno již 26 potomků (16 hřebečků, 10 klisniček).

V roce 2020 se po tomto hřebci v privátních chovech narodilo 6 hříbat (3 hřebečci, 3 klisničky) ze dvou bělek a čtyř vranek. Tato hříbata lze již nyní označit za nadprůměrná v typu, s velmi dobrým exteriérem.

Hřebec byl v hřebčinci Tlumačov pro další sezonu ponechán.

Osmiletý vraník **2282 Sacramoso Capeta XVII** působil v plemenitbě prvním rokem. Zapuštěno bylo 12 klisen privátních chovatelů, 7 bylo zjištěno březích. Tento velmi typický

starokladrubský hřebec s dobrým charakterem se hodí na klisny s korektním fundamentem.

Po vraníkovi Siglavi P. Basilika VIII, který v roce 2019 připustil 9 klisen privátních chovatelů (4 byly zjištěny březí) se v roce 2020 narodila 3 hříbata (2 hřebečci, 1 klisnička). Klisnička Majra-34 z matky Majestica-7 po Sacramoso Euridika II patřila k nejlépe hodnoceným hříbatům v rámci registrace hříbat 2020.

V roce 2020 bylo inseminací čerstvým spermatem zapuštěno celkem 21 klisen privátních chovatelů z celkem 67 zapuštěných klisen (31 %). Pro privátní chov má inseminace čerstvým spermatem zásadní význam.

OSTATNÍ SPOLUPRÁCE

Národní hřebčín spolupracuje se zemskými hřebčinci i při pořádání prezentačních akcí. V roce 2020 se starokladrubští koně s jezdci národního hřebčína účastnili programu Jarní přehlídky plemenných koní v Písku 7. 3. 2020 a Chovatelského dne Zemského hřebčince Písek 29. 8. 2020. Početná výprava jezdců se i zúčastnila ve dnech 31. 7. – 2. 8. 2020 závodů spřežení CAN 2* v areálu Zemského hřebčince Tlumačov.

SPOLUPRÁCE SE STŘEDNÍ ŠKOLOU CHOVU KONÍ A JEZDECTVÍ

Žáci Střední školy chovu koní a jezdeckví Kladruby nad Labem jsou nedílnou součástí každodenního dění v Národním hřebčíně Kladruby nad Labem. Všeestranně zaměřený odborný výcvik probíhá pod vedením zkušených učitelů odborného výcviku nejen ve stájích v hřebčíně, ale také ve vlastní jezdecké hale.

V průběhu roku 2020 spolupracovala škola s Národním hřebčínem Kladruby nad Labem při mistrovství České republiky v soutěžích spřežení, ale má i své tradiční akce, při kterých je účast starokladrubských koní nezbytností. Mezi tyto tradiční akce patří Den otevřených dveří, který se koná 3x ročně v zimních měsících, vždy před přijímacím řízením pro nové žáky školy. Zájemci o učební obor mohou shlédnout ukázkou výcvikové hodiny se starokladrubskými koňmi na kryté jízdárně školy. Dále sem patří závěrečné zkoušky třetího ročníku, jejíž součástí je jízda se spřežením, lonžování, nakládání koní a chovatelská témata, např. příprava klisny k zapouštění a základy sedlářství. Žáci třetích ročníků vždy při zakončení jezdecké sezony absolvují tradiční Hubertovu jízdu. Během roku jsou pro žáky pořádány různé workshopy, které jsou zakončeny praktickou ukázkou v Národním hřebčíně Kladruby nad Labem jako např. veterinární, fotografický či chiropraktický.

Střední škola chovu koní a jezdeckví Kladruby nad Labem příspěvková organizace zřizovaná Pardubickým krajem

- Obor 41-53-H/02 Jezdec a chovatel koní
- Denní studium
- Kapacita 144 žáků
- Délka studia 3 roky
- Dosažený stupeň vzdělání – střední odborné
- Ukončení studia – závěrečná zkouška – vysvědčení a výuční list

Foto Michaela Purnochová

**SPOLUPRÁCE S NÁRODNÍM
ZEMĚDĚLSKÝM MUZEEM
A ZÁMKEM KAČINA**

Spolupráce s Národním zemědělským muzeem v roce 2020 byla vystavěna na dlouhodobé spolupráci s jeho pobočkou zámek Kačina – Muzeem českého venkova. Obě instituce nabízí společnou vstupenku a tradiční spolupráce v oblasti propagace a marketingu (propagační materiály, webové stránky a vzájemná propagace akcí) vyústila v nabídku návštěv obou turistických destinací v jednom balíčku.

ODBORNÁ SPOLUPRÁCE

Rozvíjí se však především odborná spolupráce, která byla oproti předcházejícím letům prozatím nejbohatší. Národní hřebčín zapůjčuje své sbírky do expozic na zámku Kačina, stejně tak Národní zemědělské muzeum se svými sbírkami podílí na expozicích v národním hřebčíně.

Od roku 2020 obě instituce společně řeší tříletý výzkumný projekt Krajina pro chov a výcvik ceremoniálních kočárových koní v Kladrubech nad Labem, který je financovaný z Programu na podporu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity na léta 2016 až 2022 (NAKI II).

Úzká spolupráce také probíhá v oblasti odborných knihoven obou institucí a metodické pomoci při správě a prezentaci sbírek. Obě instituce v roce 2020 spolupracovaly na vydání odborné publikace a katalogu Kotrbova díla. Autorem publikace je doc. Petr Kmošek, který již pro NHK a NZM připravil edici obrazů Ludvíka Vacátka. Tentokrát jeho kniha s názvem *Lidé a koně v díle grafika a malíře Emila Kotrby* mapuje a publikuje díla Emila Kotrby, jejichž nezanedbatelná část pochází z muzejní sbírky Národního hřebčína Kladruby nad Labem.

PREZENTAČNÍ A POPULARIZAČNÍ AKCE

Společné prezentační a popularizační akce národní hřebčína a Národního zemědělského muzea byly v roce 2020 z důvodu pandemie nemoci Covid 19 zrušeny. V rámci letních měsíců bylo možné alespoň zorganizovat několik exkurzí v rámci šesti turnusů příměstského tábora, které jsou výsledkem spolupráce na lektorských a edukačních programech.

ČINNOST NÁRODNÍHO HŘEBČÍNA KLADRUBY NAD LABEM JAKO UZNANÉHO CHOVATELSKÉHO SDRUŽENÍ

Foto Dalibor Gregor

Národní hřebčín mimo jiné vykonává činnost tzv. uznaného chovatelského sdružení pro starokladrubského koně. Pro toto plemeno vede celosvětovou plemennou knihu (PK) a stanovuje obecné zásady jeho šlechtění, které jsou platné pro všechny chovatele tohoto plemene koní. Ty jsou stanoveny v chovném cíli, šlechtitelském programu a řádu plemenné knihy. Jedná se o původní české plemeno koní, které je málopočetné. Z těchto důvodů je starokladrubský kůň zařazen do Národního programu konzervace a využívání genetických zdrojů zvířat významných pro výživu a zemědělství a jeho chov je podporován Ministerstvem zemědělství.

STAVY STAROKLADRUBSKÝCH KONÍ

Velikost populace starokladrubských koní v České republice se v posledních letech výrazně nemění. K 31. 12. 2020 je

evidováno **1891 starokladrubských koní**, což je meziroční nárůst o 20 jedinců. Počet plemenných hřebců a chovných klisen se prakticky nezměnil.

Ve stavu je k 31.12.2020:

- 53 plemenných hřebců (24 běloušů, 29 vraníků)
- 535 chovných klisen (267 bělek, 268 vranek)

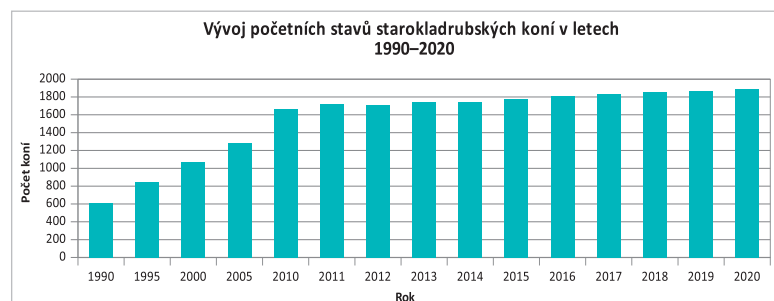
Starokladrubský kůň jako genetický zdroj (GZ) má pro rok 2020 tuto evidenci:

Z celkového stavu 53 plemenných hřebců, evidováno 49 hřebců – 21 běloušů a 28 vraníků, z celkového stavu 535 chovných klisen, evidováno jako GZ 339 klisen (63 %) – 153 bělek a 186 vranek.

STAVY STAROKLADRUBSKÝCH KONÍ V ČR KE DNI 31. 12. 2020

	NH			PCH			CELKEM		
	Běl.	Vr.	Celk.	Běl.	Vr.	Celk.	Běl.	Vr.	Celk.
Plemenní hřebci	15	16	31	9	13	22	24	29	53
z nich v GZ	12	15	27	9	13	22	21	28	49
Chovné klisny	72	79	151	195	189	384	267	268	535
z nich v GZ	63	77	140	90	109	199	153	186	339
Odchov ročník 2020	31	36	67	16	13	29	47	49	96
Odchov ročník 2019	34	32	66	14	15	29	48	47	95
Odchov ročník 2018	35	30	65	15	19	34	50	49	99
Výcvik ročník 2017	26	22	48	17	17	34	43	39	82
Ostatní ročník 2016	13	12	25	16	21	37	29	33	62
Ostatní ročník 2015	4	3	7	21	42	63	25	45	70
Ostatní ročník 2014	4	3	7	22	34	56	26	37	63
Ostatní ročník 2013	2	2	4	25	21	46	27	23	50
Ostatní ročník 2012	1	4	5	29	31	60	30	35	65
Ostatní ročník 2011	2	1	3	29	25	54	31	26	57
Starší koně	5	7	14	277	275	552	281	282	564
CELKEM	244	247	491	685	715	1400	929	962	1891

* Ve stavu PCH jsou započítáni starší koně (narození do roku 2010 včetně), což může být mírně zkreslené, neboť majitelé ne vždy nahlásí jejich prodej, úhyn atd., proto jich může být i menší počet.

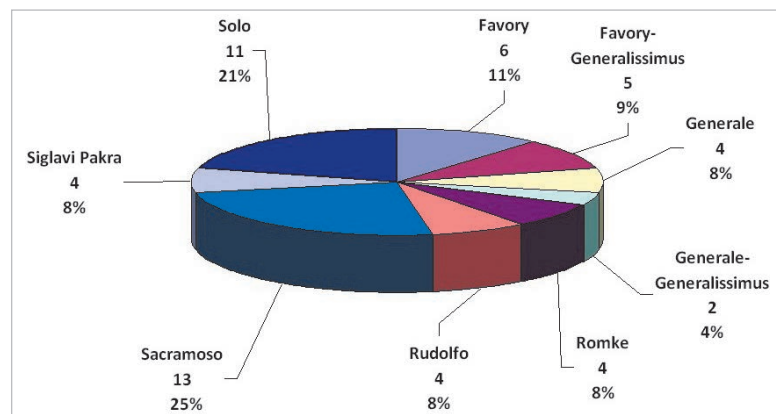

UDRŽOVACÍ ŠLECHTĚNÍ

Pro zachování starokladrubských koní je nutné udržovat co nejširší základnu tohoto málopočetného plemene (bez možnosti importu). Pro udržení charakteristických znaků plemene je třeba klást důraz na původní klasické kmeny Generale, Generalissimus, Sacramoso, Solo a Favory, avšak zároveň podporovat uplatnění kmenů neklasických Siglavi

Pakra, Romke, Rudolfo, které vznikly právě za účelem udržení genetické variability, zpomalení procesu zvyšování stupně příbuzenské plemenitby.

Přehled zastoupení kmenů v současné populaci plemenných hřebců

V grafu nejsou zahrnuti čtyři plemenní hřebci působící v zahraničí: *Generalissimus Ravella XLI*, *Rudolfo Rocala VII* (Polsko) a *Sacramoso Señorita XXII*, *Solo Balerína XXXVI* (Slovensko).

V roce 2020 uhynuli plemenní hřebci:

Generalissimus Paluba XL

V roce 2020 byli z plemenitby vyřazeni hřebci:

Generalissimus Ruana III	zdravotní důvody
Generalissimus Estrita VII	zdravotní důvody
Sacramoso Espada XI	stáří, zdravotní důvody

V roce 2020 byli do plemenitby zařazeni hřebci:

2780 Romke Selandia XII	majitel NHK
2828 Romke Elvona XIII	majitel NHK
2779 Rudolfo Cety X	soukromý majitel
2782 Sacramoso Señorita XXII	soukromý majitel (Slovensko)
2781 Solo Balerína XXXVI	soukromý majitel (Slovensko)
2827 Solo Pavia XXXVII	majitel NHK

VÝSLEDKY REPRODUKCE

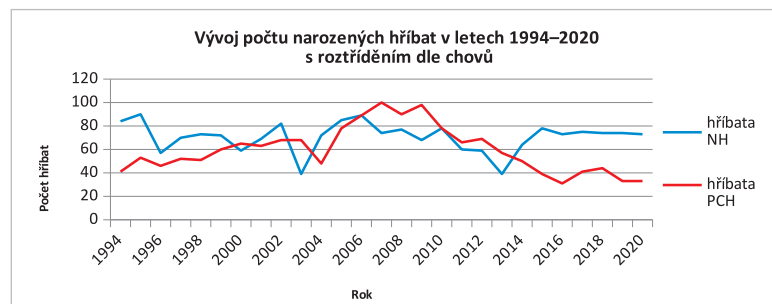
Zapuštění dostatečného počtu klisen je předpokladem pro chovatelskou práci, výběr kvalitních jedinců a optimální obrat stáda chovných klisen.

V roce 2020 se narodilo v NHK 73 živých hříbat, před odstavem bylo registrováno 70 hříbat.

V roce 2020 bylo zapuštěno 111 klisen v majetku NHK.

V privátním chovu přetrvává tendence zapouštět méně klisen, v roce 2020 se živě narodilo 33 hříbat (nejsou započítána hříbata narozená v Polsku), registrováno bylo 30 hříbat.

V roce 2020 bylo zapuštěno 67 privátních klisen, z toho 21 klisen inseminací čerstvým spermatem.

V roce 2020 bylo zapuštěno celkem 178 klisen, což je srovnatelné s uplynulými lety (v roce 2019 bylo zapuštěno 174 klisen, v roce 2018 166 klisen, v roce 2017 182 klisen). Celkem 21 klisen bylo zapuštěno umělou inseminací čerstvým spermatem. V Zemském hřebčinci Písek byl k tomuto účelu k dispozici bílý starokladrubský hřebec Generalissimus Rarita II, avšak zapuštěna byla pouze 1 klisna (1 březí). V Zemském hřebčinci Tlumačov působili plemenci – bělouš Favory Albuza XXVII (8 klisen zapuštěných, z toho 6 březích) a vraník Sacramoso Capeta XVII (12 klisen zapuštěných, z toho 7 březích).

VÝKONNOSTNÍ ZKOUŠKY V ROCE 2020

Výkonnostní zkoušky starokladrubských hřebců v Klarubech nad Labem, 19.–20. 5. 2020

Vítěz VZ hřebců Sacramoso Ecrasita XIV-15. Foto archiv NHK

Ke zkouškám výkonnosti bylo předvedeno 6 hřebců, z toho 4 bělouši a 1 vraník v majetku NHK, dále jeden privátní bělouš k přehodnocení exteriéru (Ru Cety II-37).

Všichni hřebci výkonnostní zkoušky dokončili a splnili podmínky pro zápis do plemenné knihy hřebců, zároveň mohou být evidováni jako genetický zdroj.

Vítězem zkoušek byl hřebec Sacramoso Ecrasita XIV-15 v majetku NHK, který dosáhl vysokého hodnocení zejména za výkonnost a mechaniku pohybu (celkové bodové hodnocení 8,59).

Hřebec Generale Albuza XLIX-31 s Denisou Listíkovou. Foto archiv NHK

Výkonnostní zkoušky starokladrubských klisen ve Slatiňanech, 23.–24. 9. 2020

K výkonnostním zkouškám nastoupilo 5 vranek, 4 v majetku NHK, jedna privátní.

Všechny klisny úspěšně dokončily výkonnostní zkoušky, 4 splnily podmínky pro zápis do hlavní plemenné knihy (HPK), jedna klisna splnila podmínky pro zápis do plemenné knihy (PK), všechny klisny mohou být evidovány jako genetický zdroj.

Zkouška ovladatelnosti spřežení. Foto archiv NHK

Kolekce předvedených klisen byla velmi dobře připravena pro záprahové disciplíny a těžký tah.

Vítězkou zkoušek se stala vranka Camba-9 v majetku NHK (celk. 8,14 bodu), která vynikala ve výkonnosti a v mechanice pohybu.

Zkouška spolehlivosti v tahu v samotě. Foto archiv NHK

Výkonnostní zkoušky starokladrubských koní v Kladrubech nad Labem, 30. 9. – 1. 10. 2020

K výkonnostním zkouškám nastoupilo 6 bělek v majetku NHK a dva vraní hřebci ze soukromého chovu na Slovensku.

Všechny klisny úspěšně dokončily výkonnostní zkoušky, 4 splnily podmínky pro zápis do hlavní plemenné knihy (HPK), jedna klisna splnila podmínky pro zápis do plemenné knihy (PK), všechny tyto klisny mohou být evidovány jako

genetický zdroj. Klisna Cadencia-12 z důvodů projevu alergického ekzému do chovu zapsána nebyla.

Klisna Agonia-11. Foto archiv NHK

Nejlepšího bodového hodnocení (celk. 8,18 bodu) dosáhla klisna Salvia-13 díky vysoké známce za typ a exteriér.

Oba vraníci úspěšně absolvovali výkonnostní zkoušky a byl jim udělen výběr do plemnitby, budou působit na Slovensku jako Sacramoso Señorita XXII a Solo Balerína XXXVI.

Celkem bylo po úspěšném absolvování VZ zapsáno 8 klisen do HPK, 2 klisny do PK. Do 2.PPK (bez absolvování VZ) bylo v privátním chovu v rámci registrace hříbat zapsáno 8 klisen.

Klisny Agonia-11 a Salvia-13 vedené Romanem Vyskočilem. Foto archiv NHK

ZASEDÁNÍ RADY PLEMENNÉ KNIHY STAROKLADRUBSKÉHO KONĚ

Rada PK STKL má 9 členů: zástupci NHK jsou Ing. Jiří Machek (předseda), Ing. Kateřina Neumannová, Ing. Zuzana Šancová, Zdenka Dyková, zástupci privátních chovatelů jsou Tomáš Barták, Ladislav Dobrovský, Ing. Eva Halenková, Ing. Gabriela Ošťádalová, MZe ČR je zastoupeno Ing. Zdeňkou Procházkovou. Jednání Rady PK se pravidelně jako host účastní Vlastimil Váňa (náměstek pro chov koní v NHK).

Zasedání Rady PK STKL se uskutečnila v termínech: 21. 2. 2020, 30. 9. 2020 – zápisy z jednání jsou k dispozici na www.nhkladruby.cz

SEMINÁŘ A SETKÁNÍ CHOVATELŮ A PŘÍZIVCŮ STAROKLADRUBSKÝCH KONÍ, KLADRUBY NAD LABEM 22. 2. 2020

Tradičně pořádaný seminář se uskutečnil v sobotu 22. 2. 2020 v Národním hřebčíně Kladruby nad Labem (NHK). Akci navštívilo padesát účastníků, především dlouholetí chovatelé a majitelé starokladrubských koní, kteří se věnují tomuto unikátnímu plemeni profesionálně či ve svém volném čase. Přítomen byl zástupce Ministerstva zemědělství Ing. Vít Škaryd, Ph.D., členové Rady plemenné knihy starokladrubského koně, starostka obce Kladruby nad Labem Ing. Lenka Gotthardová, CSc., člen komise spřežení pan Jaroslav Pavel.

Seminář byl zahájen ředitelem hřebčína Ing. Jiřím Machkem, který shrnul aktivity hřebčína za uplynulý rok. Blíže se věnoval zápisu Krajiny pro chov a výcvik ceremoniálních kočárových koní v Kladrubech nad Labem na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO.

Účastníci semináře obdrželi informaci o aktivitách hřebčína v minulém roce a především pozvání na akce, které hřebčín pro veřejnost připravil na rok 2020.

Ing. Karel Regner, externí spolupracovník NHK, představil chovatelům starokladrubských koní plemenné hřebce v majetku Národního hřebčína Kladruby nad Labem, kteří byli v připouštěcí sezoně 2020 k dispozici v Zemských hřebčincích Písek (Generalissimus Rarita II) a Tlumačov (Favory Albuza XXVII, Sacramoso Capeta XVII) formou inseminace

čerstvým spermatem, a dále od kterých plemenných hřebců jsou v nabídce zmražené inseminační dávky.

Ing. Zuzana Šancová zrekapitulovala výsledky chovu starokladrubského plemene za rok 2019, kompletní „Vyhodnocení šlechtitelského programu“ je rovněž k dispozici na webových stránkách NHK.

Přednáška Ing. Víta Škaryda, Ph.D., zástupce MZe ČR, se týkala obecně chovu koní v ČR (celkové počty koní, zastoupení plemen, počty narozených hříbat, import), ale také novinek v legislativě.

Pro nemoc se semináře nemohl zúčastnit Ing. Dalibor Gregor, fotograf koní a autor publikace *Starokladrubští koně ve světě*. Zastoupil ho však Ing. Jiří Machek a návštěvníci semináře tak nepřišli o poutavé fotografie z mnoha evropských zemí, kde jsou starokladrubští koně chováni nebo užíváni k rozličným aktivitám, např. k agroturistice, akademickému ježdění v historizujícím stylu, klasickým i sportovním záprežím a v neposlední řadě k ceremoniálním účelům.

Tomáš Barták st. poutavě vyprávěl o práci s koňmi pro film, přednášku doplnil množstvím fotografií a videí. Profesionální schopnosti rodinného týmu Bartáků, jejich zhruba 15 pro film speciálně vycvičených koní a dvě stovky rozličných kočárů, povozů a nepřeborně postrojů dnes představují evropskou špičku ve spolupráci s filmaři. Byla tak možnost nahlédnout do zákulisí natáčení filmů, pohádek, reklam, ale i na jeviště divadelních představení.

Na závěr byla zorganizována prohlídka stájí v doprovodu Ing. Machka. V úvodu byli na nádvoří předvedeni nově zařazení plemenní hřebci Rudolfo Raggiera IX, Generalissimus Roncha VI a Generalissimus Farina V. Předvedeno bylo jedno z prvních hříbat roku 2020, a to klisnička z 381 Eminenza po Rudolfo Curiosa V.

NÁRODNÍ PROGRAM – FINANČNÍ PODPORA NA GENETICKÝ ZDROJ STAROKLADRUBSKÝ KŮŇ

Každoročně je chov privátních koní evidovaných jako genetický zdroj podporován v rámci Národních dotací finančními prostředky z MZe ČR. NHK je administrátorem žádosti o dotace.

V roce 2020 bylo na genetický zdroj starokladrubský kůň vyplaceno 300.000 Kč. Z toho v kategorii nově zařazený

hřelec do plemenitby po úspěšném absolvování VZ jeden hřelec (20.000 Kč) a 20 klisen ohřebených dle alternativního přípařovacího plánu (sazba 14.000 Kč/ks).

Na závěr lze konstatovat, že situace v chovu starokladrubských koní je stabilizovaná, populaci nehrozí bezprostřední riziko, v roce 2020 nedošlo k větším zvratům v dlouhodobých trendech.

ÚSTŘEDNÍ EVIDENCE KONÍ

Středisko ústřední evidence koní (dále jen ÚEK) pod vedením Ing. Aleny Dvořákové zajišťuje vedení ústřední evidence koní na základě smlouvy mezi Národním hřebčínem Kladruby nad Labem a objednatelem – osobou pověřenou MZe k vedení ústřední evidence zvířat, kterou je Českomoravská společnost chovatelů a.s. Hradištko. Podklady za plemena anglický plnokrevník a klusák zajišťují pro ÚEK subdodavatelsky Jockey Club ČR a Česká klusácká asociace.

ÚEK zajišťuje dle smlouvy níže uvedené činnosti stanovené plemenářským zákonem č. 154/2000 Sb., jeho prováděcími vyhláškami č.136/2004 Sb. a č.448/2006 Sb. a nařízením Komise (EU) č. 2015/262 o identifikaci koňovitých:

- evidenci koní (k 31. 12. 2020 činí aktuální stav koňovitých v ČR 98702 ks, z toho 97172 ks koní a 1530 ks oslů a ostatních koňovitých) – viz *tabulka 1 a 2*.
- označování a registraci koní, kteří nejsou evidováni v žádné plemenné knize vedené v ČR – zajištěno prostřednictvím smluvních pracovníků
- vydávání identifikačních dokladů pro koně , tj. průkazů koní, duplikátů průkazů koní a náhradních identifikačních dokladů
- archivaci vrácených průkazů koní po dobu 3 let, případně navrácení zneplatněných průkazů chovatelům na památku
- registraci trvale dovezených koní – viz *tabulka a graf 3*
- vedení ústředního registru plemeníků včetně poskytování připouštěcích rejstříků držitelům plemenných hřebců
- evidování údajů o změnách majitelů koní, úhynech, porážkách, vývozech , kastracích a ztrátách koní
- vybavení hospodářství registrovaných k chovu koňovitých potřebnými formuláři – Registr koní držených v hospodářství – blok 1 a 2
- evidování údajů o plemenitbě – viz *tabulka 4*
- evidování údajů o hodnocení koní potřebných k vyhodnocování šlechtitelských programů plemenných knih vedených v ČR
- poskytování informací chovatelům prostřednictvím vydaných Pokynů pro vedení ústřední evidence koní, včetně poskytování potřebných formulářů
- předávání aktuálních dat dle požadavků pověřené osoby do informačního systému ústřední evidence 1x týdně

Na základě smluv uzavřených mezi Národním hřebčínem Kladruby nad Labem a jednotlivými uznanými chovatelskými sdruženími, které jsou oprávněny k vedení plemenných knih (PK) v ČR, středisko ÚEK zajišťuje technické vedení PK, tzn. že eviduje dle Řádů PK všechny poskytované údaje o hodnocení

a zápisech klisen a hřebců do příslušné PK, vystavuje potvrzení o původu, výpisy z PK, poskytuje katalogové rodokmeny pro zkoušky výkonnosti, přehlídky a výstavy a podílí se na přípravě dat pro vyhodnocování šlechtitelských programů.

Tab. 1 – Celkové stavy koní v ČR k 31. 12. daného roku

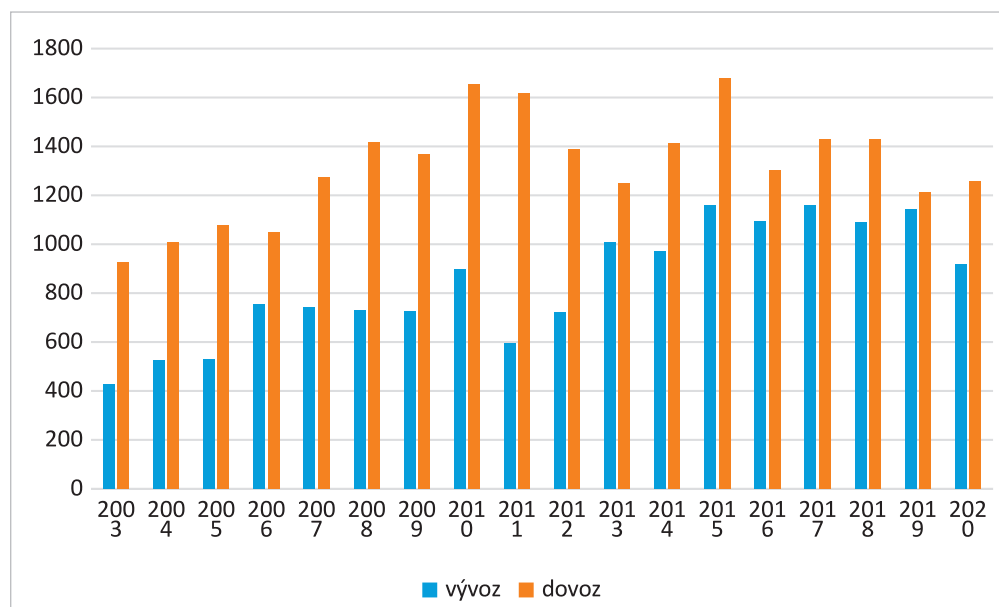
rok	koňovití celkem (ks)	koně (ks)	osli a ostatní (ks)
2002	38 766	38 754	12
2003	43 725	43 708	17
2004	49 512	49 482	30
2005	54 956	54 884	72
2006	59 165	59 022	143
2007	63 196	63 033	163
2008	66 671	66 386	285
2009	71 515	71 223	292
2010	74 305	73 932	373
2011	76 835	76 365	470
2012	80 073	79 473	600
2013	81 792	81 124	668
2014	82 901	82 105	796
2015	85 654	84 703	951
2016	88 347	87 287	1060
2017	91 365	90 219	1146
2018	94 013	92 735	1278
2019	96 314	94 906	1408
2020	98 702	97 172	1530

Tab. 2 – Nejpočetnější plemena koní v ČR – stav k 31. 12. daného roku

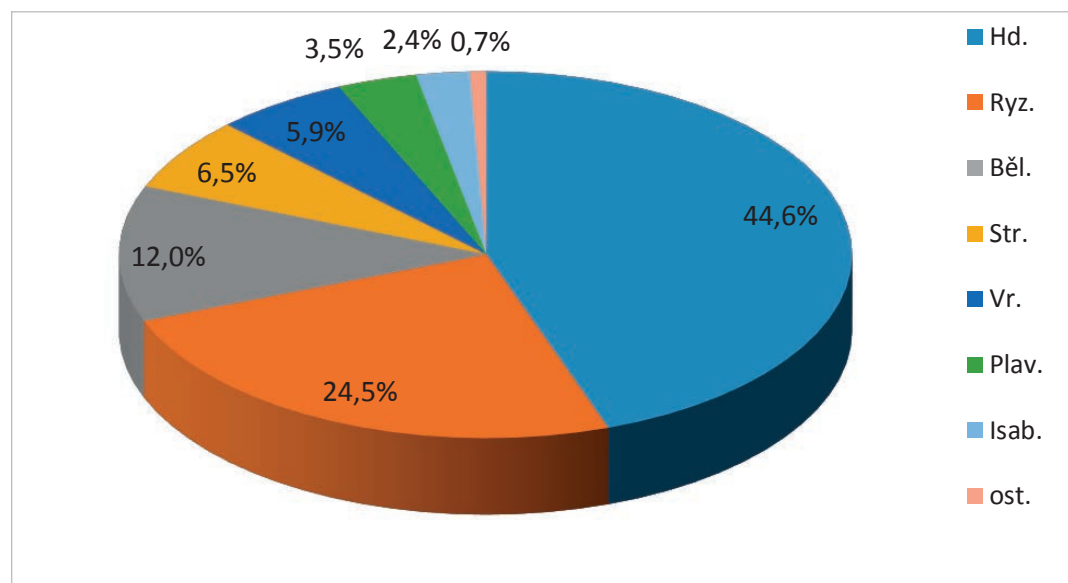
rok	2010	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
český teplokrevník	20177	18149	17960	17835	17812	17673	17515	17449
anglický plnokrevník	7736	8588	8689	8780	8940	9056	8969	9054
velšská plemena pony a kob	1401	2168	2369	2570	2802	3082	3327	3540
slovenský teplokrevník (CS)	1733	2356	2511	2680	2879	3049	3277	3463
Quarter Horse	1182	1914	2036	2163	2297	2452	2564	2716
českomoravský belgický kůň	2304	1942	1933	1940	1960	1966	1961	1971
hafling	1469	1817	1863	1898	1930	1968	1982	1972
starokladubský kůň	1592	1732	1759	1788	1818	1837	1846	1891
klusák	1667	1747	1766	1799	1791	1785	1780	1790
Paint Horse	634	1202	1328	1421	1554	1658	1811	1912
norik	2145	1480	1439	1405	1403	1377	1352	1344
slezský norik	1081	1128	1160	1220	1250	1294	1330	1365
holandský teplokrevník (KWPN)	315	795	902	981	1057	1143	1212	1261
shetlandský pony	590	896	951	1003	1081	1126	1186	1219
huculský kůň	1325	1178	1170	1141	1125	1089	1096	1047

Tab. a graf 3. – Dovoz a vývoz koní v ČR

	dovoz	vývoz
2003	924	427
2004	1006	526
2005	1077	527
2006	1050	754
2007	1273	740
2008	1416	729
2009	1366	726
2010	1654	895
2011	1616	593
2012	1386	720
2013	1248	1007
2014	1413	972
2015	1679	1158
2016	1300	1093
2017	1427	1159
2018	1427	1088
2019	1212	1144
2020	1255	918

Graf 4. – Zastoupení barev koní

PREZentační a publikační činnost

PLEMENNÁ KNIHA STAROKLADRUBSKÉHO KONĚ

Foto archiv NHK

Nové vydání *Plemenné knihy starokladrubských koní*, navazující na předchozí vydání z let 2000 a 2010, dokládá vývoj chovu tohoto plemene za uplynulých 10 let. Součástí této chovatelsky, ale i reprezentačně cenné publikace jsou volné listy graficky znázorňující linie hřebců.

KNIHA STAROKLADRUBŠTÍ KONĚ V ČR – ZEMSKÝ CHOV

Nová publikace s fotografiemi Ing. Dalibora Gregora a doprovodným textem ředitele národního hřebčína Ing. Jiřího Machka přiblíží čtenáři chov nejstaršího původního českého plemene na území České republiky. Klíčovou roli v kontinuálním a systematickém šlechtění starokladrubského koně sehrává Národní hřebčín Kladruby nad Labem, kniha však představí i privátní chovatele, kteří jsou důležití pro zachování a rozvoj tohoto unikátního plemene. Konkrétně se jedná o jezdeckou stáj MANEO, chov starokladrubských koní Davida Haitla, hřebčín Dobrovský, hřebčín Favory, chov koní v Nebanicích a hřebčín Chrastice. Publikaci vydal Ing. Dalibor Gregor ve spolupráci s národním hřebčínem.

Jiří Machek
Dalibor Gregor

*Starokladrubští
koně v ČR
- zemský chov*

FOTO
GREGOR

Foto Dalibor Gregor

NÁSTĚNNÝ KALENDÁŘ 2021

Fotografie Michaely Purnochové zachycují starokladrubské koně v průběhu čtyř ročních období.

Nástěnný kalendář 2021. Foto archiv NHK

VÝSTAVA: KŮŇ VE SLUŽBÁCH PREZIDENTA OSVOBODITELE

Výstava „Tož budeme sedlat...“ ve Valdštejnském paláci. Foto archiv NHK

Výstava „Tož budeme sedlat...“, s podtitulem Kůň ve službách prezidenta Tomáše Garrigua Masaryka byla instalována v Mytologické chodbě Valdštejnského paláce v sídle Senátu PČR, a to od 27. února do 26. dubna 2020 pod záštitou místopředsdkyně Senátu PČR Miluše Horské a ministra zemědělství Miroslava Tomana. Následně tato výstava probíhala v prostorách obchodního centra na Masarykově náměstí v Pardubicích ve dnech 1. srpna až 6. září 2020. Výstava Národního hřebčína Kladruby nad Labem tematizuje vztah prvního československého prezidenta Tomáše Garrigua Masaryka ke koním, resp. jejich využití v soukromém a veřejném životě. Časté zobrazování prezidenta v sedle na koňském hřbetě lze totiž vnímat jako součást symboliky mladého státu. Návštěvníci se během výstavy dozvěděli nejen o Hektorovi, Masarykově nejoblíbenějším koni, ale i o organizaci slavnostních inaugurací prezidenta či o prezidentských kočárech. Ty byly poprvé využity v roce 1927 při třetí inauguraci T. G. Masaryka hlavou státu. V záprahu byli použiti starokladrubští hřebci. Expozice byla koncipována i jako pocta Josefu Krejčíkovi, vrchnímu podkonímu prezidentských stájí, který pocházel z Kladrub nad Labem.

Výstava „Tož budeme sedlat...“ v Atrium Palác Pardubice. Foto archiv NHK

VÝSTAVA: STAROKLADRUBŠTÍ KONĚ VE SVĚTĚ

V listopadu 2020 proběhla v prostorách kladrubského zámku výstava fotografií Dalibora Gregora s názvem „Starokladrubští koně ve světě“. V dalších letech se plánuje její prezentace na několika místech v ČR a v zahraničí.

Výstava Starokladrubští koně ve světě. Foto Dalibor Gregor

SPOLUPRÁCE NÁRODNÍHO HŘEBČÍNA NA VÝSTAVĚ CVAL STALETÍMI

V roce 2020 se Pardubice staly nositelem prestižního titulu Evropské město koní, které si od roku 2016 předávají města sdružená v síti EURO EQUUS, jejímž cílem je propagace a rozvoj evropského kulturního dědictví chovu koní. V průběhu roku se v Pardubicích v rámci tohoto projektu uskutečnily četné kulturní, společenské a sportovní akce, na nichž se aktivně podílel Národní hřebčín Kladruby nad Labem. Jednou z mnoha byla i výstava Cval staletími instalovaná v prostorách radnice na Pernštýnském náměstí od 7. srpna do 14. října. Výstava byla zrealizována ke 130. ročníku slavné Velké pardubické a prostřednictvím fotografií a unikátních trojrozměrných exponátů z muzejních a soukromých sbírek nastínila historický vývoj světově proslulé steeplechase. Národní hřebčín Kladruby nad Labem v této souvislosti zapůjčil sedlo trojnásobného vítěze Velké pardubické Pavla Liebicha, který v kladrubských černobílých barvách na legendárním Sagarovi zvítězil v letech 1981, 1982 a 1983.

Výstava Cval staletími. Foto Luděk Vojtěchovský

V CENTRU POZORNOSTI

Foto Anna Zimová

NÁVŠTĚVA MINISTRA ZEMĚDĚLSTVÍ

V pátek 25. září 2020 ministr zemědělství Miroslav Toman navštívil Národní hřebčín Kladruby nad Labem. Setkal se s ředitelem národního hřebčína Jiřím Machkem, kdy hlavními tématy jednání byly chov koní, hospodaření s vodou v krajině a s tím související obnova Krajiny pro chov a výcvik ceremoniálních kočárových koní v Kladrubech nad Labem, jež je zapsána v Seznamu světového dědictví UNESCO. Součástí návštěvy pana ministra bylo také setkání s prezidentem Agrární komory Janem Doležalem, se zástupci Regionální agrární komory Pardubického kraje a s některými zemědělci z pardubického regionu.

STAROKLADRUBŠTÍ KONĚ V HLAVNÍCH ROLÍCH CESTOPISNÉHO CYKLU ČESKEM NA KOŇSKÉM HŘBETU

Českem na koňském hřbetu. Foto Dalibor Gregor

V průběhu druhé poloviny roku 2020 proběhlo natáčení cestopisného cyklu *Českem na koňském hřbetu*, pro které byli zapůjčeni starokladrubští koně z Národního hřebčína Kladruby nad Labem. Bratři Martin a Ondřej Krausovi provedou diváky České televize v sedle bělouše Generalissimus Rarita II a vraníka Sacramoso Sorga X-16 jedinečným seriálem, který představí hipostezky, jezdecký a dostihový sport a u nás chovaná plemena koní. Vysílán bude Českou televizí od září roku 2021.

Českem na koňském hřbetu. Foto Dalibor Gregor

POTAŽNÍ PRÁCE

Každý den jsou starokladrubští koně kromě běžného výcviku používáni také k různým činnostem. V rámci tradičního režimu hřebčína koně například zajišťují vyvážení hnoje nebo vláčení hlavního nádvoří v Kladrubech nad Labem. Koňský potah je tak běžným koloritem Kladrub nad Labem, Slatiňan, Heřmanova Městce a jejich okolí. O víkendech tuto činnost přímo zajišťuje i osobně náměstek chovu koní pan Vlastimil Váňa. Ať je léto nebo zima, pravidelně o víkendech spojuje svoji práci s relaxací na kozlíku v Kladrubech nad Labem a ve Slatiňanech.

Potažní práce. Foto Anna Zimová

LOSKUTÁK NA VÝLETĚ ZAVÍTAL DO NÁRODNÍHO HŘEBČÍNA

V létě 2020 vznikl ve spolupráci s destinačními agenturami a TV Nova pořad *Loskuták na výletě*. Štáb projedil celou republiku a na základě doporučení od regionálních partnerů představil ty nejzajímavější tipy pro dovolenou v České republice, mezi kterými nechyběl Národní hřebčín Kladruby nad Labem. Moderátor pořadu Petr Rychlý se svezl kočárem taženým čtyřspřežím starokladrubských koní a v rozhovoru s ředitelem národního hřebčína Ing. Jiřím Machkem seznámil diváky TV Nova s plemenem starokladrubského koně, historií národního hřebčína či s prohlídkovými okruhy pro návštěvníky.

Loskuták na výlete. Foto archiv NHK

NETRADIČNÍ VÁNOČNÍ KONCERT

Z důvodu protiepidemiologických opatření nebylo možné uskutečnit tradiční koncert v kostele sv. Václava a Leopolda, a tak měl vánoční koncert národního hřebčína v roce 2020 neobvyklou podobu. V duchu „když nemohou posluchači v této době přijít na koncert, přijedeme my za nimi“ projelo obcí Kladruby nad Labem koňské spřežení s živou hudbou a potěšilo místní přímo u jejich domovů. Vánoční koledy zahrála ve výletním voze taženém starokladrubskými koňmi dechová hudba Josefa Pecky, ve svátečním průvodu nechyběl kočár z filmu *Tři oříšky pro Popelku*.

Vánoční koncert. Foto Jaroslav Smékal

V ZÁKULISÍ

Členové týmu ekonomického úseku z povahy jejich profese přímo v centru pozornosti nejsou, nicméně jejich práce je pro zdárný chod organizace naprosto klíčová, a proto si Kamila Vařečková, Pavla Rulíková, Věra Kadavá, Ing. Eva Plojharová, Monika Týrová, Ivana Duchečková, Monika Škodová a Klára Kvetková pod vedením náměstkyně Ing. Jaroslavy Nešporové pozornost zaslouží.

Pracovnice ekonomického úseku. Foto archiv NHK

ZASLOUŽILÁ CHOVNÁ KLISNA EXTRACTA

Klisna Extracta. Foto archiv NHK

Starokladrubská klisna Extracta se ocitla ve svých úctyhodných dvaceti šesti letech v centru pozornosti hned několikrát. V průběhu oslav 1. výročí zápisu Krajiny pro chov a výcvik ceremoniálních kočárových koní na Seznam světového dědictví byla přítomným hostům předvedena v Císařské jízdárně národního hřebčína jako zástupkyně starokladrubských koní. Následně o klisně Extractě vyšel v prosinci 2020 článek v Mladé frontě DNES. Obdiv si právem zaslouží. Během 17 let porodila 14 hříbat, a nejen to. K jejím vlastním čtrnácti hříbatům můžeme přičíst ještě tři adoptivní. Její kariéra chovné klisny by tak dala za několik koňských životů.

SEDLÁŘI Z NÁRODNÍHO HŘEBČÍNA ŠILI OCHRANNÉ ROUŠKY

Sedlář Martin Kocman při šití roušek. Foto archiv NHK

Když zjara roku 2020 probíhala první vlna epidemie koronaviru, odložili sedláři z národního hřebčína na chvíli výrobu postrojů, ohlávek, uzdeček a dalších sedlářských výrobků a s úspěchem se dali do šití ochranných roušek pro své kolegyně a kolegy. Poděkování patří Martinu Kocmanovi, Elišce Vernerové a zootechničce Magdaléně Musilové.

NEJVÝZNAMNĚJŠÍ INVESTICE V ROCE 2020

OBNOVA STÁJE Paddock

Paddock. Foto archiv NHK

Obnova památkově chráněného objektu začala v červnu 2019 a vyžádala si náklady ve výši 10,5 milionů korun bez DPH. Citlivá rekonstrukce objektu je další z řady investičních akcí národního hřebčína realizovaných z finančních prostředků poskytnutých Ministerstvem zemědělství. Stájový objekt byl postaven na pastvině za zámeckým parkem v odlehle poloze vůči hlavnímu kladrubskému areálu v průběhu roku 1865 pro ustájení anglických plnokrevníků. Umístění mimo areál klasicistních staveb umožnilo rozvinout odlišný architektonický styl. Téměř romantická stavba tvoří hodnotný protiklad rozměrným budovám racionálně komponovaného areálu hřebčína. Jedním z jeho posledních způsobů využití bylo na konci 20. století ustájení vysloužilých starokladrubských koní. V průběhu rekonstrukce objektu došlo k výměně střešní krytiny a krovu včetně ozdobných figur ve štítech, zhotovených jako replika podle dochovaných prvků. Dále byly obnoveny režné fasády a repasovány, resp. vyrobeny repliky výplní otvorů. Ve vnitřních prostorech proběhlo odsolení zdiva pomocí principu obětovaných omítek, následně nanesení nových vápenných omítek a repase stávajících krmných žlabů, to vše za přísného dohledu pracovníků orgánů památkové péče. Přísně symetrická stavba po rekonstrukci slouží i nadále k ustájení starokladrubských koní ve čtyřech volných stájích. Slavnostní otevření objektu a jeho představení veřejnosti proběhlo dne 1. října 2020.

Paddock. Foto Michaela Purnochová

OPRAVA HRAZENÍ VÝBĚHŮ V KRAJINĚ

V souvislosti s rekonstrukcí stáje Paddock byly doplněny i navazující výběhy určené pro zde ustájené koně. Stejně tak jako stavba, jsou tyto plochy vymezeny přísně symetricky, kdy vlastní objekt stáje tvoří pomyslný střed. Rozměry a dělení výběhů je doloženo v historické dokumentaci, materiálové a technické řešení bylo provedeno dle dříve realizovaných hrazení v areálu Kladruby nad Labem. V této etapě byly opraveny i ohrady tzv. zimních výběhů v blízkosti Kurkova jezírka. V tomto případě bylo zachováno rozvržení jednotlivých ploch, byla však výrazně zvýšena výška zábran. Tím byla ukončena další etapa opravy hrazení výběhů v krajině a další části budou realizovány v dalším kalendářním roce. Celkové náklady v této etapě dosáhly výše 1,25 milionů korun bez DPH.

Foto archiv NHK

REKONSTRUKCE ZAŘÍZENÍ PRO VÝCVIK KONÍ VE SLATIŇANECH

V památkově chráněném území okolí zámku a hřebčína ve Slatiňanech se nachází objekt kryté jízďárny z druhé poloviny 80. let 20. stol., který slouží pro výcvik koní i jezdecký sport. Hala s ocelovou konstrukcí spolu s navazující ohrazenou travnatou plochou a zděným obslužným objektem byly již technicky i morálně zastaralé. Díky investičním prostředkům Ministerstva zemědělství ve výši bezmála 39 mil. Kč byla revitalizována krytá jezdecká hala s vnitřní a venkovní tribunou, zázemím pro návštěvníky včetně výstavby nové venkovní jízďárny se závlahou, vyhovující požadavkům na

pořádání výkonnostních zkoušek starokladrubských koní a jezdeckých závodů.

Foto archiv NHK

Krytou jízďárnu tvoří obdélníková stavba se sedlovou střechou, prosvětlením převýšenými okny a opláštěním ze dřevěných obkladů v kombinaci s omítkou. Objekt zůstal tvarově nezměněn, pouze se do části jižní podélné stěny vestavěla tribuna, kde část je zastřešena a část je otevřená a slouží pro venkovní plochu. Obslužný objekt se vzhledem ke svému stavebně technickému stavu nedal využít, proto na stávajícím půdorysu vyrostl objekt nový. Stejně jako původní je zastřešený sedlovou střechou se stejným hřebenem. Jeho vzhled a materiálové řešení bylo přizpůsobeno stávajícímu bytovému domu a tvoří tak ucelený soubor budov. Na místě původní travnaté plochy vznikla moderní venkovní jízďárna o rozměrech 100 × 50 m. Povrch je písčitý s příměsí drcené geotextilie a vlákna. V ploše jízďárny je zavlažovací systém k regulaci zvodněné hladiny v souvrství, čímž je umožněna stabilizace kvality jízďárenského povrchu. Jako zdroj vody slouží vybudovaná akumuláční jímka, která jímá srážkové vody ze střech okolních objektů a zároveň přebytečnou vodu z vlastní jízďárny. Tyto stavby budou využívány pro výcvik starokladrubských koní a pro pořádání jezdeckých závodů a dalších prezentačních akcí národního hřebčína od sezony 2021.

STAVEBNÍ ÚPRAVY V AREÁLU BOREK

Borek. Foto archiv NHK

Bývalý areál staveb pro zemědělskou živočišnou výrobu „Borek“ se nachází jihovýchodně od obce Kladruby nad Labem na okraji lesa u rybníku Cihlák. Areál byl rekonstruován před započatím velké obnovy národního hřebčína (2014-2015) a během rekonstrukce historických stájí byl využit k ustájení části kmenového stáda. V současné době je využíván jako karanténní stáj a k ustájení koní během závodů pořádaných NHK. K oživení areálu a jeho většímu využití bylo přistoupeno k záměru výstavby bytových jednotek v jedné ze dvou budov. V podkroví je navržena vestavba 14 bytových jednotek a technického zázemí. Bytové jednotky o dispozici 1+kk a 2+kk budou sloužit pro ubytování zaměstnanců hřebčína. Vestavba bytů do půdního prostoru si vynutila změny v konstrukci krovu spolu se zřízením vikýřů pro vytvoření plnohodnotných obytných prostor. Do podkroví jsou pak navrženy dva vstupy na protějších stranách objektu s novými schodišti. Nejen díky opláštění vikýřů dřevem a krytině, která napodobuje vzhled původních šablon, se podařilo vestavbu citlivě zakomponovat do stávajícího vzhledu a působí nenásilně i v kontextu ostatních staveb.

Součástí stavby je dále oprava příjezdové komunikace, oprava areálové komunikace, nové parkoviště a chodníky, vodovodní přípojka, areálový vodovod, plynovodní přípojky a splašková kanalizace. Celková investice ve výši 32,5 mil. Kč bez DPH bude dokončena na jaře roku 2021.

OPRAVA MOSTKU „NA SPLÁVĚ“

Mostek přes drobný vodní tok při křížení lesních cest na parcelním území Hlavečnick byl postaven pravděpodobně již v 19. století. Původní dřevěná konstrukce mostovky byla ve 20. století nahrazena monolitickou konstrukcí zhotovenou dle tehdejších standardů. Tato dodatečně zhotovená část však v čase neobstála a v roce 2012 došlo ke zhroucení konstrukce. V červenci 2020 tak započaly práce směřující k znovuobnovení funkce mostku na důležité lesní cestě. Stávající kamenné podpěry byly šetrně rozebrány a doplněny o monolitické roznášecí prahy. Následně byla celá konstrukce obezděna původním kamenem. Vlastní mostovka je složena ze dvou prefabrikátů z vysokopevnostního betonu. Stavba byla dokončena v listopadu 2020 a náklady dosáhly téměř 600 tisíc Kč bez DPH.

Mostek na Splavě. Foto archiv NHK

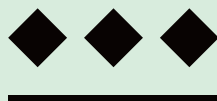
**KALENDÁŘ
AKCÍ 2021**

Foto Magdaléna Straková

MĚSÍC	DATUM	NÁZEV AKCE	MÍSTO KONÁNÍ
leden			
únor			
březen			
duben			
květen	8.–9. 5.	Komentovaná procházka krajinou zapsanou na Seznam světového dědictví	Kladruby nad Labem
	11.–12. 5.	VÝKONNOSTNÍ ZKOUŠKY STAROKLADRUBSKÝCH HŘEBců	Kladruby nad Labem
	18. 5.	Jarní třídění starokladrubských koní	Kladruby nad Labem
	19. 5.	Jarní třídění starokladrubských koní	Slatiňany
	29. 5.	DEN STAROKLADRUBSKÉHO KONĚ	Kladruby nad Labem
	29. 5.	MUZEJNÍ NOC	Kladruby nad Labem
červen	16. 6.	Přehlídka koní určených k prodeji	Kladruby nad Labem, Slatiňany
	26. 6.	Velký jezdecký den	Slatiňany
červenec	6. 7. – 31. 8.	Letní animované prohlídky kladrubského zámku	Kladruby nad Labem
	10. 7.	Jednodenní závody spřežení CAN1*	Slatiňany
srpen	26.–31. 8.	Účast na výstavě Země živitelka 2021	České Budějovice
	28. 8.	HRADOZÁMECKÁ NOC	Kladruby nad Labem
září	3.–5. 9.	Memoriál Jiřího Škodného – závody spřežení	Heřmanův Městec
	11. 9.	DEN EVROPSKÉHO DĚDICTVÍ	Kladruby nad Labem, Slatiňany
	17.–19. 9.	Účast na výstavě KŮŇ 2021	Lysá nad Labem
	18. 9.	„KLADRUBY NARUBY“ Zábavné rodinné odpoledne	Kladruby nad labem
	21.–22. 9.	VÝKONNOSTNÍ ZKOUŠKY STAROKLADRUBSKÝCH KLISEN	Slatiňany
	29.–30. 9.	VÝKONNOSTNÍ ZKOUŠKY STAROKLADRUBSKÝCH KLISEN Z NÁRODNÍHO HŘEBČINA	Kladruby nad Labem
říjen	9.–10. 10.	Komentovaná procházka krajinou zapsanou na Seznam světového dědictví	Kladruby nad Labem
	10. 10.	Účast spřežení starokladrubských koní na 130. Velké pardubické steeplechase	Pardubice
	13. 10.	Podzimní třídění starokladrubských koní	Slatiňany
	14. 10.	Podzimní třídění starokladrubských koní	Kladruby nad Labem
	16. 10.	Hubertova jízda I.	Kladruby nad Labem
	30. 10.	HUBERTOVA JÍZDA II. pro veřejnost	Kladruby nad Labem
listopad	11. 11.	Příjezd sv. Martina na bílém koni	Slatiňany
prosinec	26.–27. 12.	ZIMNÍ KRÁLOVSTVÍ starokladrubských koní	Kladruby nad Labem, Slatiňany

Změny vyhrazeny. Konání výše uvedených akcí závisí na aktuálním vývoji epidemiologické situace.

Vydal Národní hřebčín Kladruby nad Labem

Text: Michaela Procházková, Alena Dvořáková, Zuzana Šancová, Martin Lacina, Jiří Machek, Marcela Slavíková, Kateřina Voříšková, Pavel Douša, Jana Cincibuchová

Fotografie: archiv Národního hřebčína Kladruby nad Labem, archiv Národního zemědělského muzea, Dalibor Gregor, Michaela Purnochová, Martina Kůstková, Jan Kameník, Šárka Veinhauerová, Magdaléna Straková, Marcel Runštuk, Jaroslav Smékal, Kateřina Návojevová, Jiří Podrazil, František Klauser, Marcela Kvochová, Gabriela Pilařová, archiv Souboru historického tance Salome, Jiří Kvasnovský, Luděk Vojtěchovský, Anna Zimová

Grafický design: Jindřich Fialka

Jazyková korektura: Renata Tetřevová

Tisk: H.R.G. spol. s r.o., Litomyšl

Rok vydání: 2021

Náklad 250 výtisků

ISBN 978-80-907015-7-1

Fotografie na obálce: Anna Zimová
Fotografie na zadní straně: archiv NHK,
Čtyřspřeží starokladrubských vraníků vedené Františkem Kollertem.
Park státního zámku Slatiňany ve správě NPÚ.

ISBN 978-80-907015-7-1

9 788090 701571